

Pieniądz okresu budowy  
socializmu str. 3

Katolicy oczekują od  
Episkopatu ustabilizo-  
wania administracji  
kościelnej na ziemiach  
zachodnich str. 4

# GŁOS WYBRZEŻA

ORGAN KOMITETU WOJEWODZKIEGO POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 301 (1220)

GDAŃSK, ŚRODA 1 LISTOPADA 1950 R.

CENA 15 GROSZY

## RADZIECKI PROGRAM POKOJU

proceedzi do rozładowania napięcia w stosunkach międzynarodowych  
**Minister Wyszyński zbija oszczerstwa i kłamstwa anglosaskich delegatów w Komisji Politycznej ONZ**

**NOWY JORK PAP.** Na posiedzeniu Komisji Politycznej Ogólnego Zgromadzenia ONZ szef delegacji radzieckiej min. Wyszyński wygłosił przemówienie poświęcone radzieckiemu projektowi deklaracji w sprawie usunięcia groźby nowej wojny oraz utrwalenia pokoju i bezpieczeństwa narodów.

Analizując radziecki projekt deklaracji min. Wyszyński zatrzymał się przede wszystkim na tym, że punkcie który proponuje, by Ogólne Zgromadzenie popęliło propagandę na rzecz nowej wojny oraz pociągnęło winnych do odpowiedzialności.

Mówca zbił argument, że rezolucja taka została już przyjęta w 1947 r., stwierdzając, że przyjęto wprawdzie wówczas rezolucję w tej sprawie, lecz że była to rezolucja niewystarczająca, która zresztą nie jest wykonywana. W tym stanie rzeczy należy przypomnieć członkom ONZ, że ich udział w organizacji stawiającej sobie szczytne cele pokojowe nie da się pogodzić z tolerowaniem propagandy wojennej przeciwko Związkowi Radzieckiemu i krajom demokracji ludowej ze strony prasy lub poszczególnych osób, a nawet wybitnych polityków.

### Próba storpedowania szlachetnej propozycji

Szef delegacji radzieckiej stwierdził, że delegat USA Austin zajął się wyszukiwaniem pretekstu, by storpedować tę szlachetną propozycję. Przypisał on gołosłownie Związkowi Radzieckiemu naruszenie uchwały Ogólnego Zgromadzenia z 3 listopada 1947 r. twierdząc, że w tydzień po jej uchwale w Związku Radzieckim nastąpił rzekomo okres „oficjalnie inspirowanej wrogości do stosunku do świata zewnętrznego, która nie ma bodaj precedensu w historii współczesnej”. Analogiczną deklarację złożył delegat angielski Younger.

Widocznie — oświadczył min. Wyszyński — Younger i Austin czerpią natchnienie z tego samego źródła, korzystając z tej samej ściągaczki. Czymże ma być ten bezprzykładny w historii okres „wrogości do świata zewnętrznego”?

## Ku czci Wielkiego Października i Światowego Kongresu Pokoju

### Junacy woj. gdańskiego w 40 brygadzie SP przedterminowo wykonali plan robót

Junacy 40 brygady SP w Częstochowie, pochodzący z terenu woj. gdańskiego, wykonali plan robót na 17 dni przed terminem, zaoszczędzając przy tym ok. 8 milionów złotych. Dzięki temu junacy zdobyli pierwsze miejsce w skali wojewódzkiej i drugie miejsce w skali krajowej, wchodząc w skład przodujących brygad SP w Polsce.

### Remizę strażacką wybudowano na 6 dni przed terminem

Jak donosi korespondent TOW. BINDER, strażacy fabryki „Oleo”, którzy zobowiązali się wybudować dla uczczenia 33 rocznicy Rewolucji Październikowej remizę strażacką, wykonali swoje zadanie na 6 dni przed terminem. Przyniosło to 15 tysięcy oszczędności w nowych złotych. Przy pracy wyróżnili się szczególnie tow. tow. Wawrzak, Piechowiak, Niewiadomski, Szymański i Pernej.

### Marynarze s/s „Białystok” wykonali plan przewozów

Jak donosi korespondent TOW. JĘDRZEJCZAK, marynarze s/s „Białystok” wykonali przedterminowo roczny plan przewozów a poza tym w Cynie Październikowym wyremontowali pompę balastową, cyrkulacyjną i dokonali naprawy kotłów. Poza tym marynarze w różnych działach pracy przeprowadzili wiele robót konserwacyjnych. W pracy tej uczestniczyła również młodzież ZMP-owska. M. in. ob. Zienkiewicz wymalował poza godzinami pracy podłogi w korytarzach i messie bosmańskiej, zaś ob. Gałęza pentrę oficerską.

### Chłopi gdańscy przyspieszyli wykopki

Jak donosi korespondent TOW. ZABOROWSKI, mieszkańcy gm. Bobowo zakończyli realizację zobowiązań. Gromada Lipinki pomogła w wykopkach buraków robotnikom majątku Jabłowo, gminna organizacja ZMP skierowała 50 swoich członków do pracy w tym majątku, mieszkańcy Gąbrowki zwieźli 60 wozów kamieni i żwiru, mieszkańcy Grabowa naprawili 800 m drogi, chłopi z Grabowca oczyszcili 2 km rowów odpływowych itp.

pomocą bomby atomowej, lub oświadczanie sekretarza CIO Carey'a wzywającego do połączenia się z faszystami, by „rozgromić komunistów”.

Cała polityka zagraniczna niektórych państw do tego właśnie się sprowadza i przed tym ostrzegamy. Jesteśmy przekonani, że honor i godność Organizacji Narodów Zjednoczonych wymagają, by wzniosła ona swój głos przeciwko podobnym ludzkośćom nastrojom, tendencjom, planom, zamiarom i rachubom.

### ZSRR udowodnił swą dobrą wolę

Z kolei minister Wyszyński napomniał kłamliwe twierdzenie Spendera, że Związek Radziecki unikał miał na moskiewskiej sesji Rady Ministrów Spraw Zagranicznych w 1947 r. możliwości dojścia do porozumienia z ministrami USA, Wielkiej Brytanii i Francji. Mówca stwierdził, że — jak świadczą o tym dokumenty — na sesji tej uzgodniono szereg doniosłych, zasadniczych decyzji w sprawie Niemiec. Również na paryskiej sesji Rady Ministrów Spraw Zagranicznych w 1949 r. czterej ministrowie spraw zagranicznych znaleźli wspólną platformę w sprawie Niemiec i Austrii. Nic jednak z tego nie wyszło — stwierdza mówca — ponieważ rządy USA i Wielkiej Brytanii nie dążyły do uregulowania sprawy Berlina.

A jak przedstawia się sprawa traktatu austriackiego, odnośnie którego wówczas również uzgodniliśmy szereg zagadnień, a który jednakże dotychczas wisi w powietrzu? Pan Spender powi-

nien wiedzieć, że w Austrii po dziś dzień nie wprowadzono w życie uzgodnionej poprzednio decyzji czterech mocarstw w tak niezwykle ważnej sprawie jak denazyfikacja i demilitaryzacja Austrii.

Również dotychczas nie wykonano postanowienia traktatu pokojowego z Włochami w sprawie Wolnego Obszaru Triestu.

(Dokończenie na str. 2)

## Podniesieniem wydajności pracy wita klasa robotnicza reformę pieniężną

### Sprawny przebieg wypłat i wymiany w całym kraju

**WARSZAWA PAP.** Realizacja reformy walutowej postępuje coraz sprawniej przy współudziale szerokiego aktywu społecznego, a przede wszystkim rad narodowych i związków zawodowych. Niezwykle ofiarnie pracują zespoły instytucji finansowych.

Już w poniedziałek, 50 — 75 proc. zakładów pracy w różnych większych miastach otrzymało w bankach nowe pieniądze na wypłatę wynagrodzeń i wyrównań. Poza nielicznymi wyjątkami, pracownicy pozostałych przedsiębiorstw uspołecznionych, urzędów i instytucji otrzymali we wtorek wynagrodzenie w nowej walucie.

W tych zakładach pracy, w których wyjątkowo okoliczności uniemożliwiły dokonanie wypłat w dniu 31 października, z polecenia przewodniczącego Państwowej Komisji Pla-

nowania Gospodarczego wypłaty zakończone będą w środę, dnia 1 listopada, bez względu na to, że dzień ten jest dniem świątecznym.

W poniedziałek w godzinach popołudniowych, a szczególnie przez cały wtorek wzmacniał się ruch w sklepach z towarami przemysłowymi, gdzie sprzedaż prowadzona jest wyłącznie za nowe pieniądze.

Pogłębia się zamieszanie, wywołane wśród bogaczy wiejskich. Bogacze wiejscy starają się ukrywać wysokość wymienianych sum i dlatego w wie-

Stypendyści szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych otrzymają jednorazowy dodatek w wysokości zł. 25.

Prawo do dodatku mają stypendyści, którym w roku szkolnym 1950/51 wypłacono stypendium przed dniem 30 października 1950 roku.

## Dodatek wyrównawczy dla stypendystów

**WARSZAWA PAP.** Na podstawie Instrukcji Rady Ministrów, Ministerstwo Szkół Wyższych i Nauk oraz Ministerstwo Zdrowia wypłaca stypendystom jednorazowy dodatek w wysokości 70 zł. Do datki będą do podjęcia w kwesturach szkół wyższych 6 listopada b. r.



W całym kraju odbywa się wymiana pieniędzy. Przebiega ona sprawnie dzięki uruchomieniu licznych punktów wymiany. Na zdjęciu: jeden z punktów w Warszawie.

lu wypadkach zgłaszają się do punktów wymiany w miastach, często z wielomilionowymi sumami. W Lublinie zaopatowano np. wypadki przywozu nia przez elementy kulackie starych pieniędzy w koszał od bielizny.

Przejęciowe trudności z drobnymi pieniędzmi, jakie powstały w pierwszym dniu — stopniowo są usuwane.

W węglowym Zagłębiu Śląskim reforma walutowa powitana została wzrostem wydajności. Górnicy kop. „EMINEN CJA” dając wyraz zaufania dla nowej waluty i zadowolenia dla polityki rządu, osiągnęli w dniu 30 października wysokie przekroczenie zadań produkcyjnych. Dzienny plan wydobywania węgla przełożeni, ny został w 106,7 proc.

Również górnicy kop. „KATOWICE” uzyskali w dniu 30. 10. najwyższe dzienne wydobywanie w tym miesiącu. W dniu tym kopalnia „Katowice” wykonała plan dzienny w 109,8 proc.

W hucie „KOŚCIUSZKO” załoga oddziału wielkich pieców osiągnęła w dniu 30 października 112,3 proc. planu.

Robotnicy Zakładów Stacjonarnych przyjęli reformę walutową nowymi zobowiązaniami produkcyjnymi.

Jako czyn solidarności z uchwałą o zmianie systemu pieniężnego, junacy ZMP-owskich brygad, pracujących przy budowie Nowej Huty, postanowili wykonać w listopadzie 130 proc. normy.

## Srebrne Krzyże Zasługi dla racjonalizatorów Stoczni Rybackiej

Żałoga robotnicza Stoczni Rybackiej wielokrotnie pomogła naszym marynarzom w wykonaniu terminowych robót na statkach, ułatwiając im szybsze wyjście z portu. Szczególnie wyróżnili się przy tym racjonalizatorzy tow. tow. A. Fularezyk i S. Rękawek. Jak donosi nasz korespondent tow. Czarnocki w dniu 26 października minister żeglugał tow. Mieczysław Popiel udekorował na pokładzie m/s „Batory” obu racjonalizatorów Srebrnym Krzyżem Zasługi.

## Komunikat NBP w sprawie obowiązku sprzedaży walut obcych, monet złotych oraz złota i platyny

**WARSZAWA PAP.** W związku z zakazem posiadania walut obcych, monet złotych oraz złota i platyny, wprowadzonym ustawą z dnia 28 października br., podaje się co następuje:

1 Posiadanie na obszarze państwa walut obcych, monet złotych oraz złota i platyny jest bez zezwolenia komisji dewizowej zabronione.

2 Nie podlegają zakazowi posiadania wyroby użytkowe ze złota i platyny. Za takie wyroby uważa się przedmioty zawierające w kraju powszechnie ze złota i platyny wytwarzane (obraczki, pierścionki, broszki, bransoletki, łańcuszki i inną biżuterię, medaliki, krzyżki i inne przedmioty

kultu religijnego, medale, ordery, wyroby artystyczne itp.), jeśli są zdadne do użytku zgodnie z normalnym ich przeznaczeniem, bądź mogą być uczynione zdadnymi do takiego użytku bez konieczności przetopienia. Są więc np. wyrobami użytkowymi: pęknięta obrączka, przerwany łańcuszek lub tp., nie są natomiast wyrobami użytkowymi niekompletne części koperty od zegarka, łańcuszki pierścionków, obrączek itp. (czyli złom złota).

3 Przytoczona na wstępie ustawa wprowadza obowiązek zgłoszenia Narodowemu Bankowi Polskiemu w terminie do dnia 13 listopada rb, wartości, o których

mowa w pkt. 1) posiadane w dniu 30 października rb.

Zgłoszenie nastąpić winno przez:

a odprzedaż wartości Narodowe Bankowi Polskiemu i oddanie ich do inkasa, bądź

b złożenie wniosku do Komisji Dewizowej o zezwolenie na dalsze ich posiadanie.

4 Zgłoszeniu do Narodowego Banku Polskiego podlegają:

a pieniądze, mające za granicą obieg ustawowy (banknoty i monety), banknoty nie będące w obiegu, lecz ustawowo wymienialne jak również opiewające na walutę obcą i płatne za granicą: czek, weksle asygnaty kasowe, polecenia wypłat i przekazy,

b monety złote — zarówno mające gdziekolwiek obieg ustawowy, jak i nie mające nigdzie obiegu ustawowego, złoto i platyna we wszelkiej postaci z wyjątkiem wyrobów użytkowych, określonych w pkt 2).

(Dokończenie na str. 2)

## Wojska koreańskie kontratakują Oddziały angielskie zwróciły się o pomoc

LONDYN. PAP. Agencja Reute ra donosi, że w Korei północnej wojska północno - koreańskie przeszły w kilku punktach do kontrataków. Walki są niezwykle zacięte. Oddziały angielskie, walczące na froncie koreańskim, zwróciły się do sztabu Mac Arthura z prośbą o natychmiastową pomoc.

PEKIN. PAP. Dowództwo naczelne koreańskiej Armii Ludowej, w komunikacie ogłoszonym 30 bm, donosi, że na wszystkich frontach oddziały Armii Ludowej kontynuują zaciekle walki z nieprzyjacielem. Na północ od Hamhyng wojska Armii Ludowej, prowadząc w dalszym ciągu zaciekle

walki obronne, zatrzymały natarcie nieprzyjaciela.

Na innych odcinkach frontu trwają walki obronne.

## Wielki konkurs „Głosu Wybrzeża” na opowiadanie - reportaż

W związku ze zbliżającym się miesiącem Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, redakcja „Głosu Wybrzeża” ogłasza KONKURS NA OPOWIADANIE-REPORTAŻ. Za najlepsze prace przyznane zostaną nagrody.

Szczegółowy regulamin konkursu — NA STR. 6.

## Reforma systemu pieniężnego — to koniec spekulantów, to sukces ludzi pracy



# Pod sztandarem LENINA — pod przewodem STALINA naprzód do zwycięstwa komunizmu!

## Hasła KC WKP(b) na 33 rocznicę Rewolucji Październikowej

MOSKWA PAP. Prasa radziecka zamieściła hasła Komitetu Centralnego WKP(b), ogłoszone w związku z XXXIII rocznicą Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej. Hasła te głoszą m. in.:

**BRATNIE POZDROWIE-  
NIA** dla wszystkich narodów  
walczących o pokój, o demo-  
krację, o socjalizm!

**BRATNIE POZDROWIE-  
NIA** dla mas pracujących kra-  
jów demokracji ludowej, bu-  
dujących pomysłnie socjalizm!

**BRATNIE POZDROWIE-  
NIA** dla wielkiego narodu  
chińskiego, który wywalczył  
wolność i niepodległość swego  
kraju oraz skutecznie utrwała  
ustrój ludowo-demokratyczny!

**BRATNIE POZDROWIE-  
NIA** dla narodu koreańskiego,  
broniącego bogatostwa niepod-  
ległości swego kraju!

Niech żyje Niemiecka Re-  
publika Demokratyczna! **PO-  
ZDROWIENIA** dla demokra-  
tycznych sił Niemiec, walczą-  
cych o jednolitą, niezawisłą,  
demokratyczną, pokojową mi-  
lującą Niemcy!

**POZDROWIENIA** dla naro-  
dów Jugosławii, prowadzą-  
cych walkę wyzwolenia prze-  
ciwko faszystowskiemu reżi-  
mowi kłiki Tito, przeciwko  
slugusom imperializmu!

**LUDZIE PRACY WSZYST-  
KICH KRAJÓW!** Demaskuj-  
cie i udaremniajcie zbrodnicze  
plany podżegaczy do nowej  
wojny! Rozszerzajcie i wzma-  
niajcie potężny front obroń-  
ców pokoju! **OBRONIMY  
SPRAWĘ POKOJU NA CA-  
ŁYM ŚWIECIE!**

Niech żyje przyjaźń naro-  
dów Anglii, Stanów Zjedno-  
czonych i Związku Radziec-  
kiego w ich walce o trwały po-  
kój, przeciwko podżegaczom  
wojennym!

**BRATNIE POZDROWIE-  
NIA** dla narodów krajów ko-  
lonialnych i zależnych, walczą-  
cych o wolność i niezawisłość  
narodową!

**CHWAŁA SIŁOM ZBROJ-  
NYM ZWIĄZKU RADZIEC-  
KIEGO**, stojącym na straży  
pokoju i bezpieczeństwa naszej  
ojczyzny!

Dalsze hasła KC WKP(b)  
wzywają robotników, chłopów  
i inteligencję Związku Ra-  
dzieckiego, aby na jeszcze szers-  
zą skalę rozwijały wspólną,  
wodnistwo socjalistyczne, wal-  
czyli o przedterminowe wyko-  
nanie planu gospodarczego na  
rok 1950, aby nowymi osią-  
gnięciami wzmacniali potęgę  
radzieckiego państwa socjali-  
stycznego.

Hasła nawołują do pomysł-  
nej realizacji wielkich budow-  
li — Kujbyszewskiej, Stalin-  
gradzkiej i Kachowskiej Elek-  
trocentrali, Głównego Kanału  
Turkmeńskiego, Kanału  
Południowo — Ukraińskiego i  
Północno-Krymskiego, do sto-  
sowania na szeroką skalę osi-  
gnięć nauki i techniki oraz  
przodujących doświadczeń w  
przemśle i rolnictwie, do nie-  
ustannego podnoszenia wyda-  
wności pracy — podstawy dal-  
szego wzrostu i rozkwitu kra-  
ju socjalizmu.

Hasła skierowane do robo-  
tników, inżynierów i techni-  
ków poszczególnych gałęzi  
przemysłu wskazują na ko-  
nieczność dalszego wzmocnienia  
walki o oszczędność surowców,  
materiałów i paliwa, o lepsze  
wykorzystywanie sprzętu, ob-  
niżenie kosztów własnych pro-  
dukcji i polepszenie jej jako-  
ści.

Hasła wzywają górników ra-  
dzieckich, by walczyli o całko-  
wita mechanizację wszystkich  
procesów wydobycia węgla, o  
szybsze budowanie nowych ko-  
palni, wzywają hutników, by  
w całej pełni wykorzystywali

zdolność wytwórczą agregatów  
i mechanizmów, by produkowa-  
li więcej surowców, stali,  
walcówki i metali kolorowych.

Robotników budowlanych Ko-  
mitet Centralny WKP(b) wzy-  
wa do jak najlepszego opano-  
wania techniki budownictwa  
szybkościowego oraz szybszego  
oddawania do użytku przedsię-  
biorstw, mieszkań i instytucji  
kulturalnych.

Hasła wzywają robotników,  
inżynierów i techników prze-  
mysłu lekkiego, by produkowa-  
li więcej tkanin, obuwia,  
odzieży i innych towarów dla  
ludności, by walczyli o wyso-  
ką jakość i bogaty asortyment  
towarów użytku powszechnego.  
Robotników przemysłu spo-  
żywczego hasła wzywają do  
zwiększenia produkcji i polep-  
szenia jakości artykułów spo-  
żywczych.

Specjalna grupa hasel ape-  
luje do pracowników rolnic-  
twa, aby wzmocnili walkę o dal-  
szy rozwój socjalistycznego  
rolnictwa, oraz zapewnili obfi-  
te zaopatrzenie ludności w  
żywność, a przemysłu w su-  
rowce.

Hasła skierowane do pracow-  
ników nauki radzieckiej nawo-  
lują do zacieśnienia więzów  
nauki z produkcją, do wzboga-

cenia nauki i techniki nowymi  
badaniami, odkryciami i  
wynalazkami. Pracowników li-  
teratury, sztuki i kinematogra-  
fii KC WKP(b) wzywa do two-  
rzenia nowych dzieł artystycz-  
nych o wysokim poziomie ide-  
owym — godnych wielkiego  
narodu radzieckiego.

Specjalne hasła poświęcone  
są związkom zawodowym, ko-  
bietom radzieckim oraz mło-  
dzieży radzieckiej.

Końcowe hasła KC WKP(b)  
głoszą:

**KOMUNISCI I KOMSO-  
MOLCY!** Bądźcie w pierw-  
szych szeregach bojowników o  
dalszy, potężny rozwój gospo-  
darki i kultury, o dalsze  
wzmocnienie potężnego pań-  
stwa radzieckiego!

**NIECH ŻYJE** nasza wielka  
ojczyzna radziecka — twierdza  
przyjaźni i chwały narodów  
naszego kraju!

**NIECH ŻYJE** wielka partia  
bolszewików, partia Lenina —  
Stalina, zahartowana w bojach  
awangarda narodu radzieckie-  
go, promotor i organizator na-  
szych zwycięstw!

**POD SZTANDAREM LE-  
NINA, POD PRZEWODEM  
STALINA — NAPRZÓD DO  
ZWYCIĘSTWA KOMUNIZ-  
MU!**

## Mieszkańcy ziem zachodnich żądają zniesienia tymczasowości w administracji kościelnej. Wypowiedzi księży i działaczy katolickich

WARSZAWA PAP. Pismo Urzędu do Spraw Wyznań wzywa-  
jące Episkopat polski do zlikwidowania obecnego stanu tymczasowości  
stanowisk kościelnych na ziemiach zachodnich, spotkało się ze  
zdecydowanym poparciem mieszkańców tych terenów.

W wypowiedziach robotników, chłopów, przedstawicieli inteli-  
gencji pracującej, duchowieństwa, przedstawicieli kultury i sztuki  
podkreślano z naciskiem, że podtrzymywanie stanu tymczasowości  
na odcinku kościelnym na polskich ziemiach zachodnich jest na rękę  
jedynie wrogom Polski Ludowej i wrogom pokoju, prowadzącym na-  
gonkę przeciwko granicy na Odrze i Nysie.

Szereg zebrań odbyło się w woj. opolskim. Robotnicy cementowni „Odra” na masowym zebraniu za-  
łogi domagali się likwidacji tym-  
czasowości administracji kościel-  
nej. Bezpartyjny, wierzący, że podtrzymywanie stanu tymczasowości  
robotnik cementowni Franciszek Kasperak powiedział m. in.: „Granica na Odrze i Nysie zosta-  
ła ostatecznie i formalno-prawnie  
przypieczętowana. Żądamy, aby  
nareszcie skończyła się tymcza-  
sowość i aby mianowano stałych  
biskupów i proboszczów na zie-  
miach odzyskanych.”

W Zielonej Górze odbyło się ze-  
branie księży i działaczy katolic-  
kich, poświęcone omówieniu oś-  
wiadczenia Rządu R. P., skiero-  
wanego do Episkopatu.

W przyjętej jednogłośnie rezolu-  
cji czytamy m. in.: „Postępo-  
waniem swym Episkopat dowiódł,  
że nie tylko nie kieruje się polską  
racją stanu, ale występuje prze-  
ciwko najżywniejszym interesom  
narodu polskiego.”

Podobne rezolucje zostały uchwa-  
lone w Żarach, gdzie w ze-  
braniu brało udział ok. 3.000 o-  
sób oraz w Gorzowie.

Czołowi działacze katolicki, du-  
chowni i świeccy w wypowiedziach  
swoich żądają wprowadzenia sta-

łych stanowisk kościelnych na  
ziemiach odzyskanych. Dr teo-  
logii, ks. Maksymilian Rode z die-  
cezjalnej kurii arcybiskupiej w  
Poznaniu powiedział m. in.: „Jest  
rzeczą pewną, że zniesienie  
stanu tymczasowości admini-  
stracji kościelnej na ziemiach zachod-  
nich zadłoby cios wszelkim re-  
wizjonistycznym tendencjom w  
stosunku do odwiecznej polskiej  
ziemi nad Odrą i Nysą. Tenden-  
cjom tym zadał już poważny cios  
układ w Zgorzelcu, którego raty-  
fikację witam, podobnie jak całe  
społeczeństwo polskie, z najwięk-  
szą radością.”

Mgr filozofii i teologii, ob.  
Seweryn Chmara, działacz kato-  
licki, powiedział m. in.: „Sądzę, że  
Episkopat stosownie do swego  
zobowiązania dołoży wszelkich  
starań w zniesieniu tymczasowej  
administracji kościelnej i wprowa-  
dzeniu stałej. Jest to gorącym  
pragnieniem każdego wierzącego  
katolika.”

Szambelan papieski, Jan Ślaw-  
ski, oświadczył m. in.: „Likwidacja  
stanu tymczasowości admini-  
stracji kościelnej na naszych  
ziemiach zachodnich uważam za  
niezbędną. Wytyka to z polskiej  
racji stanu, której biskupi zobowi-  
ązali się przestrzegać.”

## Miłujące wolność ludy świata potępiają wojnę napastniczą

Przypominając również, że  
Związek Radziecki już na nara-  
dzie czterech ministrów w Pary-  
żu proponował rozpatrzenie spra-  
wy traktatu pokojowego z Japo-  
nią i że propozycja ta nie spotka-  
ła się z żadnym oddźwiękiem,  
minister Wyszynski oświadczył:  
Tak przedstawiają się te zagad-  
nienia, które dały jednak Spen-  
derowi i przedstawicielom nie-  
których innych państw, w szcze-  
gólnieści Youngerowi i Austino-  
wi, powód do zmyślonych twier-  
dzeń, iż Związek Radziecki reko-  
mo nie wykonuje swych zobowi-  
ązań, dotyczących Austrii i  
Niemiec. Ale jakież wy macie  
prawo, szanowni panowie, do rzu-  
cania tego rodzaju słów? Żad-  
nego.

**Zakazać  
broni atomowej**

Przedstawiciele Stanów Zjed-  
noczonych, Wielkiej Brytanii i  
kilku innych krajów bloku anglo-  
amerykańskiego — ciągnął dalej  
min. Wyszynski — wrogo przy-  
jęli również tę część naszej de-  
klaracji, która poświęcona jest  
propozycji w sprawie zakazu  
broni atomowej i rozciągnięcia  
kontroli międzynarodowej nad  
wykonaniem tego zakazu.

W żaden sposób nie można za-  
akceptować tego co Austin po-  
wiedział w sprawie amerykań-  
skich „skutecznych gwarancji”.  
Wszyscy bowiem wiemy dobrze,  
czym jest oświadczenie planu z roku  
1945, wynaleziony przez komisję  
Achesona — Barucha — Lillenthala.

Plan ten ma służyć zadaniu  
wykorzystania energii atomowej  
wyłącznie dla celów wojennych,  
które nie mają nic wspólnego z  
celami i zadaniami ONZ — plan  
ten bowiem ma na celu zapew-  
nienie monopolu amerykańskiemu  
hegemonii światowej.

Nasza propozycja zakłada ko-

**Dokończenie przemówienia min. Wyszynskiego**

nieczność bezwzględnego zakazu  
broni atomowej i rozciągnięcia  
ściślej kontroli międzynarodowej  
nad wykonaniem tego zakazu.

**Konieczna jest ścisła  
kontrola  
energii atomowej**

Delegacja amerykańska opo-  
nuje przeciwko naszemu planowi  
kontroli międzynarodowej, opar-  
tej na tzw. periodycznej inspek-  
cji. Jak ocenia propozycję ra-  
dzieckie w sprawie inspekcji  
świat naukowej? Sięgnijmy do wy-  
powiedzi kilku autorytatywnych  
przedstawicieli angielskiego świa-  
ta naukowego. Tak np. dyrektor  
Angielskiej Rady Walki o Pokój  
Gerald Bailey pisze: „Dla ustano-  
wienia tej kontroli trzeba, aby  
Zachód zrezygnował z propozycji  
większości w ONZ na rzecz pro-  
pozycji rosyjskich — aby Zachód  
uznał słusność zastrzeżeń rosyj-  
skich wobec planu większości,  
tj. planu amerykańskiego”.

Prof. Burrup, angielski fizyk a-  
tomowy, sekretarz Komitetu Fizy-  
ków Atomowych w Anglii oświad-  
czył, że powstałyby rozległe moż-  
liwości porozumienia „gdyby po-  
stanowiono prowadzić rozmowy  
na podstawie propozycji, zgłoszo-  
nych w ONZ przez delegację ra-  
dziecką. Propozycje te zapewniają  
zakaz broni atomowej i rozcią-  
gnięcie bardzo skutecznej kontroli  
pod warunkiem, że porozumienie  
będzie rzeczywiście przestrzega-  
ne”.

Mówca czytał następnie o-  
świadczenie uczynione australijskie-  
go, profesora Oliphanta, który  
stwierdził, że zastosowanie broni  
atomowej byłoby przestępstwem  
moralnym. Przypomniał on rów-  
nież opinie 12 wybitnych fizyków  
atomowych, którzy na konferen-  
cji Amerykańskiego Towarzystwa  
Fizycznego oświadczyli: „Uważa-  
my, że żadne państwo nie ma pra-  
wa zastosowania bomby atomo-  
wej, niezależnie od tego, w jakim  
stopniu słuszne są jego motywy.  
Bomba wodorowa nie jest bronią  
wojenną, lecz środkiem załagdy  
całych narodów. Zastosowanie jej

byłoby zdradą wobec wszelkich  
zasad moralności i istoty cywil-  
izacji chrześcijańskiej”.

W sprawie tej — powiedział  
Wyszynski — nie mogą być dwie  
opinie o tym, po czyjej stronie  
jest prawda. W sprawie tej zapad-  
nie decyzja nie w wyniku głoso-  
wania w tym lub innym Komite-  
cie, lecz w wyniku głosowania na  
rodów. Historia zadecyduje, po  
czyjej stronie jest prawda. Naro-  
dy domagają się, by zabezpieczo-  
no im wszelką możliwość wyko-  
rzystania energii atomowej jako  
nie dla celów pokojowych.

**Powstrzymać  
wyścig zbrojeń**

Omawiając zastrzeżenia, wy-  
suniete przeciwko propozycji ra-  
dzieckiej, dotyczącej redukcji  
przez 5 mocarstw w ciągu 1950—  
1951 r. swych sił zbrojnych o 1/3,  
minister Wyszynski podkreślił, że  
ci, którzy występują przeciwko  
propozycji radzieckiej, równocześnie  
nie atakują gwałtownie apel  
sztokholmski. **Ataki przeciwko  
apelowi sztokholmskiemu nie  
zmniejszą ani o jotę jego niezwy-  
kle doniosłego, społecznego i mo-  
ralno — politycznego znaczenia.**

Odnosi się to, oczywiście, rów-  
nież do bomby atomowej.

Objawy szalonego wyścigu zbro-  
jei Stanów Zjednoczonych, organi-  
zowanie coraz to nowych baz ame-  
rykańskich w różnych punktach ku-  
ł ziemskiej, asygnowanie coraz to  
nowych miliardów na cele wojsko-  
we — ciągnie minister Wyszyn-  
ski — wszystko to świadczy o tym,  
że działa i znajduje się w pełni  
rozwoju agresywny kurs polityki  
zagranicznej kół rządzących USA.

**Granica między wojną  
a pokojem**

Z kolei minister Wyszynski prze-  
chodzi do tej części wywodów  
Austina, która poświęcona była  
sprawie stosunku rządu radzieckie-  
go do wojny.

Austin — stwierdza minister Wy-  
szynski — przeczytał kilka słów z  
„Krótkiego Kursu Historii WKP(b)”  
gdzie w najpopularniejszej formie  
streszczone są tezy Lenina o woj-  
nach sprawiedliwych i niesprawie-  
dliwych.

Ale Austin wypaczył leninowską  
definicję sprawiedliwych wojen.  
Wojna sprawiedliwa to według Le-  
nina wojna „nie zaborcza, wojna  
wyzwolenia, mająca na celu bądź  
obronę narodu przed napadem z zew-  
nątrz i przed uścisłowaniem uja-  
znienia go, bądź wyzwolenie ludu z  
niewolności kapitalistycznej, bądź też  
wreszcie wyzwolenie kolonii i kra-  
jów zależnych spod ucisku impe-  
rialistycznego”. Oto czym jest  
„wojna sprawiedliwa” według Le-  
nina.

W historii Stanów Zjednoczo-  
nych były takie sprawiedliwe woj-

ny, np. wojna demokratycznej, mi-  
lującej wolność Północy przeciwko  
właścicielom niewolników z Połud-  
nia. Znam też drugi przykład woj-  
ny wyzwoleniczej. Była to wojna  
przeciwko najeźdźcom hitlerow-  
skim.

Wypowiadamy się za wyzwoleni-  
czą, sprawiedliwą wojną i uważa-  
my, że jeśli chodzi o taką wojnę,  
to nie wolno straszyć opisywaniem  
okropności tej wojny. Tak mogą  
postępować tylko pomocnicy zabor-  
ców, zdradcy własnego narodu. Pa-  
triości nie będą liczyli się z ofiara-  
mi i z przelaną w takiej wojnie  
krwią, gdyż w grę wchodzi obrona  
ojczyzny przed obcymi ciemnizma-  
mi.

Pan Austin wszystko to wypa-  
czył i nazwał wezwaniem do woj-  
ny, przytoczył, jako przykład narusze-  
nia postanowień o zakazie propa-  
gandy wojennej. Ale czyż u nas  
zakazana jest wojna obronna, woj-  
na sprawiedliwa, wojna przeciwko  
najeźdźcom, przeciwko agresorom?

Nie, Karta nasza nawołuje nas do  
takiej walki. Karta zabrania wojny  
zaborczej, agresywnej! Ale Karta  
błogosławi naszą organizację na  
wojnę obronną, na wojnę chociaż-  
by najcięższą, gdy chodzi o wojnę  
przeciwko agresorowi, o wojnę  
przeciwko najeźdźcom, o tę spra-  
wiedliwą wojnę, o której mówił  
wielki Lenin i o której mówił ob-  
cnie wielki Stalin. Tylko ignoranci  
mogą nie rozumieć gdzie leży gra-  
nica między wojną sprawiedliwą  
i niesprawiedliwą, a tym bardziej  
gdzie leży granica między WOJNĄ  
A POKOJEM.

**Zawrzeć pakt  
pięciu mocarstw**

Kilka słów o naszych poprze-  
dnich propozycjach w sprawie za-  
warcia paktu pokoju między pię-  
cioma mocarstwami.

Właściwie nie wysunieto żad-  
nych sprzeciwów przeciwko tem  
punktowi deklaracji jeśli nie liczyć  
jednego zastrzeżenia a mianowicie  
„Po co nam taki pakt, gdy mamy  
Kartę Narodów Zjednoczonych?”  
Czyż można rozumować w ten  
sposób? Czyż nie trzeba niektó-  
rych zasad Karty w ciela c  
w z y c i e ?

Proponujemy zawarcie paktu mi-  
ędzy pięcioma mocarstwami, d-  
tego, że mocarstwa te trzymają w  
swym ręku losy pokoju i wojny.  
Mogą one rozpętać wojnę świato-  
wą, lecz mogą również utrwalić po-  
kój, bo dysponują odpowiednimi  
środkami, by uczynić jedno lub d-  
gie. Jest to fakt niewątpliwy i  
faktem tym trzeba się liczyć.

Oto dlaczego delegacja ZSRR p-  
piera nadal w całej rozciągłości  
swą propozycję zawarcia paktu  
dla utrwalenia pokoju między pię-  
cioma mocarstwami, uważając  
tego rodzaju pakt za jeden z naj-  
niebezpieczniejszych środków usuniecia gro-  
by nowej wojny, zagwarantowania  
bezpieczeństwa narodów i wzmoc-  
nienia pokoju.

## Komunikat Narodowego Banku Polskiego (Dokończenie ze str. 1)

5 Obowiązki, o których mowa  
w pkt. 3 dotyczą:

a Osób fizycznych i prawnych,  
mających miejsce zamieszka-  
nia lub siedzibę w kraju, z wyją-  
kiem władz, instytucji i zakła-  
dów prawa publicznego, banków,  
przedsiębiorstw państwowych,  
pod zarządem państwowym, pań-  
stwowo — spółdzielczych, central-  
spółdzielni oraz spółek prawa ci-  
wilnego i handlowego, w któ-  
rych Skarb Państwa lub osoby  
prawne prawa publicznego posia-  
dają udział wynoszący ponad 50  
proc. kapitału zakładowego.

b Obywateli polskich oraz o-  
bywateli państw obcych ma-  
jących miejsce zamieszkania za-  
granicą a przebywających cza-  
so wo w Polsce — w stosunku do  
wartości, których przysługę do  
Polski nie mogą udowodnić za-  
świadczeniem o przywozie pienię-  
dzy i walorów, wydanym przez  
polskie władze celne.

6 Wnioski do Komisji Dewizo-  
wej, o których mowa w pkt.  
3 mogą być składane osobiste na  
formularzach Narodowego Ban-  
ku Polskiego lub też nadsyłane  
do oddziału Narodowego Banku  
Polskiego listem poleconym.

Dla umożliwienia dopełnienia  
obowiązków, o których mowa w  
pkt. 3, zostały uruchomione we  
wszystkich oddziałach Narodowe-  
go Banku Polskiego „okienka de-  
wizowe”. W okienkach tych do-  
konywany jest skup zgłaszanych  
wartości oraz przyjmowane są  
wnioski do Komisji Dewizowej na  
zezwolenie na dalsze posiadanie  
tych wartości.

We wnioskach listownych na-  
leży wymienić dokładnie posiada-  
ne wartości, a w szczególności po-  
dawać: walutę i kwotę pieniędzy

## Hitlerowski „Arbeitsdienst” odradza się w Trizonii

BERLIN PAP. Z Bonn donoszą,  
że wraz z przygotowaniem ustawy  
o obowiązkowej służbie wojskowej  
„kanclerz” Adenauer opracowuje  
projekt powołania do życia nowej  
organizacji „służby pracy”, ni-  
czym nie różniące się od hitle-  
rowskiej „Arbeitsdienst”.

zagranych, ilość, rodzaj i  
wartość monet złotych, walutę,  
kwotę czeków i dewiz, z poda-  
niem wystawcy i zobowiązanego  
do zapłaty, ilość, rodzaj i przy-  
bliżoną wagę przedmiotów ze zło-  
ta i platyny.

7 Zawiadomienia o decyzji Ko-  
misji będą podawane na piś-  
mie.

8 W przypadku odmowy zezwole-  
nia na dalsze posiadanie zgłoszo-  
nych wartości powinni dotychcza-  
sowi ich posiadacze, w terminie  
7 dni od dnia zawiadomienia o od-  
mownej decyzji, odsprzedać te  
wartości Narodowemu Bankowi  
Polskiemu lub złożyć je do depozy-  
tu w tym banku.

9 Kto w terminie do 13 listopa-  
da br. nie zgłosi do Naro-  
dowego Banku Polskiego wartości  
wymienionych w pkt. 4 kara-  
ny będzie wzięciem do lat 15,  
grzywną i utratą własności zata-  
jonych wartości.

Kto będzie handlował takimi  
wartościami, karany będzie przez  
sąd doraźny surowymi karami,  
aż do kary śmierci włącznie oraz  
utratą całego majątku.

## 1 listopada punkty wymiany pieniędzy czynne normalnie

WARSZAWA PAP. Ze względu na  
potrzebę sprawnego przeprowadzenia  
wymiany pieniędzy przez Naro-  
dowego Banku Polskiego wiceminister  
Tramczyński wydał zarządzenie, mo-  
cą którego:

1 Okienka wymiany powinny być  
otwarte dnia 1 listopada br. w  
tę samą godzinę, jak w dniu 31. 10.  
1950 r. w godz. od 9 do 12.

2 Wyplaty z Funduszu Płac winny  
być dokonywane w normalnych  
godzinach kasowych, tj. od godz. 9  
do 13 lub od godz. 8.30 do 13.30.

Należy się starać dokonać wszyst-  
kich wyplat dla tych przedsię-  
biorstw i jednostek gospodarczych,  
w których termin wyplat wynagro-  
dzeń określony prawem lub zwycz-  
ajem przypada na dzień 1 listopada  
br. oraz tych wszystkich, którzy z  
przeszkód technicznych nie mogli do-  
konać wyplat w dniach 30 i 31 paź-  
dziernika 1950 r.

3 Wymiana w gminnych punktach  
wymiany odbywać się winna na

## Rząd USA został zmuszony do udzielenia wizy delegatom SFZZ na sesję Rady Społeczno-Gospodarczej

NOWY JORK PAP. W wyniku  
interwencji przedstawicieli ZSRR  
i Polski Rada Społeczno-Gospo-  
darcza, mimo sprzeciwów przed-  
stawicieli USA, i Wielkiej Bry-  
tanii, wstawiła na porządek obrad  
punkt, dotyczący niewpuszczenia  
przedstawicieli SFZZ Fischera do  
USA. Większość delegatów Rady  
wypowiedziała się przeciwko me-

todom władz USA, wskazując na  
bezwzględność ich postępowania.  
Na ostatnim posiedzeniu Rady  
jej przewodniczący, zakonnikowa-  
wał, że rząd Stanów Zjednoczo-  
nych wyraził zgodę na udzielenie  
wizy przedstawicielowi SFZZ i że  
niezbędne polecenia zostały wy-  
ślane do ambasady USA w Pa-  
ryżu.



# Pieniądz okresu budowy socjalizmu

## W ZAKŁADACH PRACY WYBRZEŻA

W dniu wczorajszym w zakładach pracy Wybrzeża odbyła się pierwsza wypłata wynagrodzeń w nowych pieniądzach. Do sprawnego wypłacenia zarobków przyczynił się w dużym stopniu olbrzymi wysiłek pracowników wydziałów finansowych oraz pomoc organizacyjna rad zakładowych. Równocześnie w niektórych fabrykach dokonano również na listy zbiorowe wymiany dotychczasowych banknotów na nowe.

Klasa robotnicza Wybrzeża wita z uznaniem reformę pieniądza, widząc w nowej złotówce — złotówce planu 6-letniego — pieniądz okresu zwycięskiej walki o budowę fundamentów socjalizmu.

W porcie gdyńskim nastrój panuje wesoły. Robotnicy od samego rana opowiadają sobie dowcipy na temat spekulantów i pokątnych handlarzy, którzy „potrącili głowy” z powodu niespodziewanej zmiany waluty.

W porcie rada zakładowa dobrze zorganizowała wymianę. Jeszcze w niedzielę robotnicy, zatrudnieni na nocne zmiany, przekazywali swoje pieniądze mężom zaufania. Pracy nie przerywał nikt w porcie nawet na jedną godzinę. Obecnie w kilku punktach odbywa się wypłata zarobków. Chodziło o to, aby uniknąć najmniej szego chociażby tłoku, starano się więc ułatwić dokładne przeliczenie wypłacanej sumy, porównanie jej z sumą poprzednich zarobków, przewidziano nawet czas na obejrzenie pieniędzy przy kasie.

Mężowie zaufania załogi i agitatorki partyjni opowiadają robotnikom o znaczeniu nowej ustawy. Trymer Drzewicki, słuchając słów agitatora odczytał się: „Państwo ludowe otacza opieką masę pracującą. Zdobylśmy obecnie silny pieniądz. Stracili przede wszystkim kombinatory i to właśnie jest osiągnięciem klasy robotniczej.”

Paweł Dominik — trymer — opowiada o smutnej minie swego sąsiada, który rzekomo z pracy „własnych rak” uskładał pół miliona złotych. Wszystko to miał zdobyć z prowadzenia kiosku. Robotnicy kiwają tylko głowami. Znaję takich, widzieli ich nieraz

### W „Amadzie” nikt nie odszedł od maszyny po wypłatę

Wypłata uposażeń odbyła się w „Amadzie” równocześnie z wymianą pieniędzy i wypłatą wyrównania, przysługującego robotnikom, otrzymującym właściwe pobory dopiero 7 bm.

Przed okienkiem kasy pusto. W fabryce trwa praca. Nikt nie odszedł od warsztatu. Specjalna komisja działu finansowego z listą miłacy obchodzi hale i warsztaty fabryczne. Sprawnie odliczane sumy wyrównawcze szybko wędrują do rąk odbiorców. Podpisują listę płac, bez przerw i zbędnych rozmów.

— A kiedy otrzymamy pieniądze z wymiany starych złotych? —

w porcie, jak „polowali” na zagranicznych marynarzy, aby kupić u nich obce waluty. Skończyła się ich szkodliwa robota.

„Dziś pieniądz nasz ma pokrycie w złocie. Obok rubla zajmuje równorzędna pozycję — mówi tow. Lisiecki. — W krajach kapita listycznych przeprowadza się dewaluację, obniża się wartość nabywczą pieniądza, u nas przeciwnie, gospodarka Polski Ludowej zdobywa trwałe podstawy rozwoju, a pieniądz nasz staje się jedną z najsilniejszych walut świata.”

W kuchni stołówki robotników portowych ob. Grabecka aż wymachuje ręką z podniecenia, opowiadając o ustawie: „Skończy się używanie dla pijaków. Będą się teraz liczyć z groszem, bo wódka zdrożała i pieniądz jest pełnowartościowy. Dotychczasowa cena wódki i to, że nie szanowano pieniądza powodowało, że po wypłacie niejedną wał się w rynsztoku, siłą zgorszenie publiczne i dawał zły przykład młodzieży. Choćby i u nas w porcie. Też nie brakło pijaków. Bywały wypadki, że kobiety przychodziły do rady zakładowej prosić, aby dodatek rodzinny wypłacano im a nie mężom. Dziś, zanim robotnik pójdzie „na wódkę”, dobrze się zastanowi. Cieszę się razem ze wszystkimi kobietami, że zmniejszy się teraz u nas pijaństwo. Ustawa jest słuszną i dlatego też witamy ją z radością.”

pyta kasjera ślusarz Dobrzyński. — Dziś przed zakończeniem roboty. Gotówkę odbierzcie od kasownika działu.

Uśmiech zadowolenia ukazuje się na twarzy Dobrzyńskiego. Robota przy naprawie wagonika, do wożącego margarynę do boczny kolejowej idzie teraz jakoś lepiej. I nie dziwnego. Robotnik wie, że o odbiór pieniędzy nie trzeba się specjalnie troszczyć, gdyż sprawą tą zajęła się rada zakładowa.

Punktualnie o godz. 13 kasjer zasiadł w świetlicy zakładowej, by odebrać od kierowników działów wykazy pracowników i pieniądze, które złożyli do wymiany.

Padają nazwiska: Kopeś, Suwała, Krasnodębski... Po godzinie pracy kasjer zamknął tekę. Wymiana skończona.

### Z pełnowartościowym pieniądzem w kieszeni

W Parowozowni Gdańsk-Południe już od godziny 8 zaczęto wypłaty. Długi korytarz budynku, w którym mieści się kasa wypłacił się kolejarzami, którzy po zejściu z nocnej służby przyszli podjąć pierwszą wypłatę w nowym pieniądzu.

Spokojnie, jeden za drugim podchodzi do okienka. Jest wesoło, nastrój. Co chwila któryś rzuca dowcip skierowany do pobierającego pieniądze kolegi. „Franku, uważaj, nie kładź bilonu do kieszeni, bo masz w nich dziury i pogubisz”. Albo „Filipowicz, takiś zdziwiony, że nie widzisz tysięcy? Myślisz, że dostałeś za mało?”

Piotr Filipowicz, robotnik działu mechanicznego, rzeczywiście ma zdziwioną minę. Przegląda się banknotami, które przed chwilą otrzymał. Widać że przelicza je w myślach na stare pieniądze, po czym wśród śmiechu kolegów odpowiada: „A co ty myślisz, że to tak

łatwo odrazu się połapać na tych setkach?”

Pomocnik maszynisty Ziolkowski i maszynista Chwałowski otrzymali już wypłaty. Na podwórzu przed budynkiem otoczyli ich koledzy. „Pokażcie ten bilon” — Zapytani otwierają dłonie, na których błyszcza nikielowe złotówki. Długo przechodzą one z rąk do rąk otaczających towarzyszy pracy.

Tymczasem w kasie wypłata trwa dalej. Nie ma nieporozumień, wszystko jest należycie przygotowane. Pracownicy działu finansowego Parowozowni Gdańsk-Południe zdali w tym dniu egzamin sprawnie.

Z bramy Zakładów Kolejowych Gdańsk - Południe pojedynczo lub grupami wychodzą robotnicy, niosąc z wypłaty pełnowartościowe pieniądze.

### Usprawnić organizację wymiany w ZPGG

Jak donosi korespondent tow. KAWKA wymiana pieniędzy i wypłata zarobków miesięcznych robotnikom Zarządu Portu Gdańsk — Gdynia w Nowym Porcie odbywała się szybko i sprawnie. W trzy godziny od chwili pobrania pieniędzy z Narodowego Banku Polskiego robotnicy otrzymali wypłatę mimo, że pieniądze nie były kopertowane.

Kierownik działu finansowego tow. Miecznik i jego zastępca tow. Bekrynt dobrze zorganizowali wypłatę. Robotnicy poszczególnych działów odbierali pieniądze w osobnych okienkach.

Dyrekcja ZPGG nie skoordynowała jednak planu wymiany w podległych sobie jednostkach ZPGG. Skutkiem tego nie wszędzie odbywało się to tak sprawnie, jak w Nowym Porcie. Poszczególne zarządy dokonywały wymiany w banku, każdy według własnego planu, co znacznie opóźniało wypłaty. Tak np. urzędnicy dyrekcji ZPGG otrzymali wymienione pieniądze już w godzinach popołudniowych dnia 30 października, a robotnicy portowi,

zatrudnieni na Holmie nie doczekali się wypłaty nawet o godz. 22!



Ustawa w sprawie zmiany systemu pieniężnego wzbudziła olbrzymie zainteresowanie. Robotnicy żywo komentowali poszczególne jej punkty, stwierdzając że jest ona nową zdobyczą klasy robotniczej w walce o realizację zadań planu 6-letniego, o budowę podstaw socjalizmu. Na zdjęciu robotnicy MKZ tow.ów. Pieńskich i Grama czytają z zainteresowaniem tekst ustawy o zmianie pieniądza.

## Opadła maska z „biednych” kulaków...

Wymiana pieniędzy na wsi gdańskiej spowodowała wielkie ożywienie. Mało i średniorolni chłopci mieli jeszcze raz możliwość przekonać się, że władza ludowa dba o ich interesy i nie da ich krzywdzić przez pobawionych wszelkich skrupułów bogaczy. Jeszcze po wsłach nie rozeszła się dobrze wiadomość o nowym pieniądzu, a już w niedzielę po południu przybyli do wszystkich gromad prelegenci z powiatu i wyjaśniali zebraniom tłumnie mało i średniorolnym chłopcom zasady wymiany, wskazywali jak uniknąć możliwości oszukania przez kulaków, wyjaśniali klasowy sens reformy, którą właśnie ich, mało i średniorolnych gospodarzy bierze w obronę przed kulakami wyzyskiem.

Wymiana zdemaskowała wrocie, pełne zakłamania podejście bogaczy wiejskich do podstawowego obowiązku obywatelskiego, jakim jest płacenie podatku. Przykładów na to jest wiele:

Maksymilian Brzozowski właściciel 70 hektarów gospodarstwa w Rajkowie, gmina Pelplin założył z podatkiem gruntowym.

Prawda, był u niego tego roku pożar. Spaliło mu się trochę zboża, ale przecież ludzie wiedzieli, że mu wystarczy i na naprawienie szkód i na zapłatę podatku.

Co się do niego nie nachodziło z gminnej komisji podatkowej, co nie natłumaczyli. — Gdzie łamił Nie nie pomógł Brzozowski ciągiem swoje:

— Nie mam ani grosika. Spaliłem się, biedak jestem.

Jeszcze pisał o zapomogę i o zwolnienie z podatku.

Ludzie już zaczęli nawet wierzyć, że Brzozowski rzeczywiście zbiedniał. Aż przyszła wymiana.

Nie chcieli poprostu wierzyć tam w gminie, w Pelplinie, kiedy zaraz w poniedziałek ten „biedak” Brzozowski wpłacił jako jeden z pierwszych na konto podatku. — Zgadnijcie ile? — Bagatelka. Blisko milion złotych.

Inny bogacz Wohlfelt — dzierżaw ponad 100 ha w pow. tczewskim też zjawił się na punkcie wymiany ze swoimi „oszczędnościami”. Miał tego nie wiele — pełną teczkę. Przyszedł, poróżgł się jak ludzie wymieniają... i poszedł. Nie wymienił. Pewno będzie się starał coś tam „wykombinować”. Ale niech się nie ludzi. Kombinacja na pewno się nie uda. Jak nie wymieni w porę, to mu i ta pozostała 1/3 oszczędności przepadnie.

Takich kulaków — bogaczy co to przed tym stałe biadolił, że nie mają pieniędzy, zdemaskowała wymiana więcej. Z tych samych Rajkowskich jeszcze Siodową i Alfonsa Krajnika, z Rozentali Dominikę Kamrowską z Morzeszczyna Franciszka Wojtaszewskiego, z Nowej Cerkwi Edwarda Piernickiego i najgorszego ze wszystkich, zażartego Leona Wygodzkiego z Rzęzeczyna. Z wszystkich ta sama historia: miesiąc, tydzień a nawet dwa dni temu — szkoda gadać o jakiejś płacie podatku.

— Nie mam pieniędzy i tyle — to była ich wspólna odpowiedź wobec władz podatkowych. A teraz? Zaraz pierwsi przyjechał na punkt, gdzieś zza pazuchy albo z worka wyciągał pliki banknotów, patrzył z pode łba na urzędnika, takiego np. tow. Głodowskiego z Morzeszczyna i „bulą” — sto, sto pięćdziesiąt albo i dwieście tysięcy —



Do szkoły podstawowej we Wrzeszczu, gdzie zorganizowano punkt wymiany pieniędzy, zgromadziła liczna grupa interesantów. Sprawnie pracujący kasjerzy szybko zamieniali stare pieniądze na nowe.

## Co mówią ludzie pracy o reformie pieniężnej

W dalszym ciągu napływają do redakcji „Głosu Wybrzeża” wypowiedzi ludzi pracy, którzy dają wyraz swojemu zadowoleniu ze zmiany systemu pieniężnego.

Jestem bardzo zadowolony ze zmiany systemu pieniężnego. W zmianie tej widzę dalszą stabilizację naszego życia gospodarczego. Jest to jeszcze jeden cios dla tych wszystkich, którzy szczylił plotki o tymczasowości i chwiejności sytuacji w naszym kraju. Nareszcie robotnik będzie wiedział, że za uczciwą pracę otrzyma stały, oparty na złocie pieniądz. Weźmie w ich handel pokątny i spekulację, w wyniku której kosztem ludzi pracy bogacili się paskarze.

PAWEŁ SMUGAŁA  
robotnik PPB.

Ustawę o zmianie systemu pieniężnego powitałam z radością. Trudno już było znosić dłużej wybryki spekulantów, którzy wystając w kolejki przed sklepami, wykupywali najlepsze, najbardziej poszukiwane przez człowieka pracy materiały i artykuły spożywcze. Wymiana pieniędzy, na której spekulanci tracą dwie trzecie posiadanej gotówki, zapobiegnie ogłuszeniu sklepów z towarów. Teraz człowiek pracy będzie mógł po południu i wieczorem kupić to wszystko, co dotychczas w godzinach przedpo-

łudniowych wpadało w ręce pokątnych handlarzy.

ST. KOZŁOWSKA

spawaczka warsztatów na Zawiszu.

Uchwała rządu o ustanowieniu nowego pieniądza zmniejszy kapitały gotówkowe, jakie nagromadzili kapitałści, spekulanci żerujący na naszych kieszeniach.

My, świat pracy, cieszymy się z tego ogromnie. Nie tracimy bowiem nic, a przeciwnie, zyskujemy. Znikną sprzed sklepów długie kolejki nierobów, utrzymujących się ze swoich nieczystych interesów. Reforma systemu pieniężnego, godząca przede wszystkim w wyzyskiwaczy, niewątpliwie przyczyni się do lepszej, sprawniejszej realizacji planu 6-letniego.

JÓZEF BANASIAK

ślusarz warsztatów PKP Zawisze.

Nieraz człowiek myślał podczas pracy o tym, czy żona zdoła kupić w domu towarowym niezbędne w życiu codziennym artykuły. Spekulanci nie pracując, wykupywali towary i rozpuszczali plotki, że w Polsce brak niezbędnych artykułów. Dziś dostali mocne cież. Widziałem jak to w dniu ogłoszenia ustawy w znajdującym się obok mnie prywatnym sklepie wrzalo jak w ulu, tak się wściekali. Wydanie ustawy o reformie systemu pieniężnego, to wielka zdobycz świata pracy, która przyspieszy realizację planu 6-letniego. Na sprawiedliwą zapłatę nowym pieniądzem odpowiem wzmożoną pracą w produkcji. Witamy nowy pieniądz w naszym zakładzie jako gwarancję podniesienia stopy życiowej klasy robotniczej.

KAZIMIERA GOŚCINIAK

przodownia pracy Stocznii Gdyńskiej.

Wprowadzenie nowego pieniądza jest wielką zdobyczą klasy robotniczej. Społeczeństwo nasze zyskuje nową jednostkę monetarną, opartą na złocie. Wszyscy ludzie pracy witają to z prawdziwą radością, tym bardziej, że tak wiele wysiłku włożyli w odbudowę kraju zniszczonego przez okupanta.

My, kobiety, cieszymy się również z tego, że równocześnie ze wzrostem wartości pieniądza podniesiono cenę wódki. Zmniejszy się przez to pijaństwo, nie będzie złego przykładu dla młodzieży, która wzoruje się na starszych. Pijaństwo obniżało stopę życiową wielu rodzin, które obecnie będą mogły w większym niż dotychczas stopniu zaspakować swoje potrzeby bytowe.

Jestem głęboko przeświadczona, że nowa złotówka to jeszcze jeden krok naprzód na drodze do poprawy bytu człowieka pracy w Polsce Ludowej.

O. LICKIEWICZOWA

konduktor MKKG.

## Ważne dla mieszkańców trójmiasta

W dniach wymiany dotychczasowych pieniędzy na nowe ludzie pracy, mieszkańcy trójmiasta, powinni pamiętać o następującym:

1. Uruchomione w trójmieście punkty wymienne czynne są do 8 listopada br. włącznie, codziennie w godzinach od 8 do 18. Punkty wymiany pracują również w DNIU DZISIEJSZYM, TO JEST 1 LISTOPADA, W GODZINACH OD 9 DO 12.
2. We wszystkich dzielnicach robotniczych trójmiasta uruchomiono dla wygody mieszkańców miejscowe punkty wymiany. Wymiana pieniędzy w najbliższym położonym punkcie zaoszczędzi ludziom pracy wiele czasu.
3. Celem ułatwienia wymiany pieniędzy załogom robotniczym, rady zakładowe powinny sporządzić listy zbiorcze i wybrać mężów zaufania, którzy dokonają wymiany w punktach ogólnych. W zakładach pracy zatrudniających powyżej 500 pracowników urzędują w ciągu dwóch, trzech dni po dokonaniu wypłaty komisje, wymieniające na miejscu stare pieniądze.
4. W przedsiębiorstwach, w których wypłata zarobków robotniczych odbędzie się po 1 listopada, należy poczynić przygotowania do wypłaty wskazanego w uchwale rządu wyrównania.
5. Wszystkie placówki handlowe: państwowe, spółdzielcze i prywatne, czynne są w dniach wymiany normalnie. Za nowe pieniądze sprzedawane są wszelkie produkty spożywcze, artykuły przemysłowe, maszyny, narzędzia i różne przybory. We wszystkich sklepach powinny być wywieszone nowe cenniki. Celem uniemożliwienia spekulacji i podwyższania cen przez handel prywatny kupujący powinni kontrolować nowe ceny i domagać się wywieszania nowych cenników w widocznych miejscach. O wszelkich próbach podwyższania cen należy meldować w Prezydium Miejskich Rad Narodowych.
6. Do dnia 5 listopada br. nabywać można za dotychczasowe pieniądze na zaspokojenie bieżących potrzeb rodziny następujące artykuły: mięso, wędliny nietrawne, jak kiełbasa zwyczajna, krakowska, parówki serdelowe itp., warzywa, jaja, tłuszcze, mleko, ziemniaki, chleb, sól, owoce, ryby, potrawy i napoje w zakładach gastronomicznych (z wyjątkiem alkoholowych), lekarstwa, książki, gazety, czasopisma, kwiaty, wianki, świeczki oraz zapalniczki i papierosy w kioskach.

Poza tym dotychczasowymi pieniędzmi opłacać można należności za gaz, elektryczność, wodę, za przejazdy kolejowe i w komunikacji miejskiej, bilety widowiskowe, honoraria za pomoc lekarską i należności za pobyt w hotelach.

Przy nabywaniu tych towarów i korzystaniu z wymienionych usług za dotychczasowe pieniądze obowiązuje cena w stosunku: 100 zł dotychczasowych równa się 1 złoty w nowym pieniądzu.

Instrukcje rządowe zapewniają sprawne przeprowadzenie reformy systemu pieniężnego

## PRZESTRZEGAJ INSTRUKCJI RZĄDOWYCH!



# Katolicy oczekują od Episkopatu ustabilizowania administracji kościelnej na ziemiach zachodnich

W związku z opublikowaniem pisma Urzędu do Spraw Wyznaniowych przesłanego do Episkopatu polskiego otrzymaliśmy od działacza katolickiego na Wybrzeżu prof. dr med. Tadeusza Bilikiewicza, członka Zarządu Woj. Oddz. „Caritas” artykuł, który zamieszczamy poniżej.

Rząd polski wezwał Episkopat do zorganizowania stałych diecezji na ziemiach zachodnich. Wezwanie to zmierza do definitywnego uporządkowania stosunków w zakresie administracji kościelnej, które dotychczas mają charakter tymczasowości. Mimo, że od zakończenia działań wojennych upłynęło już pięć lat, mimo że granica na Odrze i Nysie wytyczona została za zgodą wszystkich państw sprzymierzonych, stan tymczasowości trwa w zakresie administracji kościelnej nadal. Wciąż więc jeszcze granicę między diecezjami przebiegała tak jak za czasów Trzeciej Rzeszy. Wciąż też, właśnie na znak

tymczasowości, nie ma stałych proboszczów i biskupów na ziemiach zachodnich, są tylko administratorzy probostw i diecezji.

W czym interesie leży ten stan rzeczy? Niewątpliwie w interesie rewizjonistów neohitlerowskich. Są siły na świecie, które do swoich celów zamierzają zaprzęgnąć naród niemiecki. Aby naród niemiecki podjudzić do nowej wojny, aby użyć Niemców jako mięsa armatniego, aby zamienić ich kraj w pobojuwisko, trzeba w narodzie tym rozpaść żądzę odwetu i zemsty. Dlatego też wmawia się w naród niemiecki, że obecna granica polsko-niemiecka jest krzywdą. Zataja się przed młodzieżą niemiecką, która ma krew przelewać za cudze interesy, tę prawdę, że obecna granica na Odrze i Nysie jest uzasadniona historycznie i że stanowi wyrównanie wiekowych krzywd, jakich właśnie naród polski doznał ze strony nacjonalistów niemieckich, czy to byli Krzyżacy, czy milicjanci pruscy czy hitlerowscy.

Jest rzeczą dla nas bardzo bolesną, że Watykan, niestety, prowadzi politykę po myśli rewizjonistów neohitlerowskich. Elementy te marzą o wojnie odwetowej. My, Polacy, którzy mamy tyle tragicznych wspomnień z czasów okupacji, wiemy co to znaczy. To nie tylko o ziemię zachodnią chodzi. Remilitaryzacja Niemiec i ruch neohitlerowski mają dalej idący program. Chodzi tu o stary „Drang nach Osten”, o dążenie, aby cały Wschód stał się terenem kolonizacyjnym dla „rasy panów”. Smutne to, ale prawdziwe: Watykan sprzyja nacjonalizmowi niemieckiemu, a do polskiej racji stanu, do żywotnych spraw narodu polskiego odnosi się niechętnie.

Ten stan rzeczy nie leży w interesie samego Kościoła. Pamiętamy mrożące krew w żyłach prześladowania duchowieństwa katolickiego za czasów hitlerowskich. Episkopat polski wie o tym. Nie może przecież chcieć, aby upiór ten ożył.

Apel rządu do Episkopatu według wszelkiego prawdopodobieństwa położony kres tej sytuacji. Szerokie rzesze katolików polskich mają prawo oczekiwać od Episkopatu, że w sposób stanowczy przystąpi do zorganizowania na ziemiach zachodnich stałych diecezji. Zle się stało, że na tak ważnym odcinku walki o pokój panuje dotąd stan niezdyscyplinowania i tymczasowości. Ale Episkopat polski ma możliwość w chwili obecnej naprawienia swoich zaniedbań i przeoczeń.

Ustabilizowanie stosunków kościelno-administracyjnych na ziemiach zachodnich będzie doniosłym czynem pokojowym. Będzie symbolem naszej solidarności narodowej. Cokolwiek Polaków dzieli, wszystko musi ułknąć w tej przełomowej chwili, gdy waży się losy wojny czy pokoju. Nie ma narodu, który by naprawdę chciał wojny. Nasz naród polski, znękany tyłu wojnami ogromnie pragnie pokoju. Podjęgaczm wojennym daliśmy już odpawę, zagospodarowując pomyślnie ziemię zachodnią. Duchowieństwo katolickie, pracujące na ziemiach zachodnich, wniosło w tę pracę pokojową swój poważny udział. Z chwilą ustabilizowania administracji kościelnej ten dorobek pokojowy na ziemiach zachodnich stanie się również pod względem formalnym wyrazem faktu, że jesteśmy i pozostaniemy na ziemiach zachod-

nich na zawsze prawymi ich właścicielami.

Polskie społeczeństwo katolickie nie wątpi, że Episkopat polski zadość uczyni postulatowi zawartym w piśmie Urzędu do Spraw Wyznaniowych i że przez zorganizowanie stałych diecezji na ziemiach zachodnich da należyty odpawę elementom neohitlerowskim. Będzie to zwycięstwem naszego rozumu politycznego, a zarazem aktem patriotyzmu i solidarności narodowej.

Prof. dr TADEUSZ BILIKIEWICZ

MŁODZIEŻOWA BRYGADA DANAJA W STOCZNI GDYŃSKIEJ



Na zdjęciu: brygadysta Danaja, Gdaniec i Mroźka przy maszynie do wyginania rur (Foto W. Celle)

## Młodzież stoczni gdyńskiej przoduje w realizacji zobowiązań październikowych

Właściwie wszystko widać już z gazetki ściennej.

Na wprost głównego wejścia Stoczni Gdyńskiej na specjalnym słupie, w gablotce ze szkła wisi najnowszy numer „Echa Stoczni”. Artykuły, rysunki, litczy i nazwiska, bardzo dużo nazwisk i konkretnych faktów. Każde właściwie zdanie to odpowiedź na pytanie, kto, co, gdzie, ile i jak.

Dlatego gazetka jest wymowna. I to nie o tym, co działo się wiele miesięcy temu (jak to się często zdarza m. in. nie wymawiając takiej np. Stoczni Północnej w Gdańsku), ale o sprawach najnowszych, którymi dziś żyje załoga.

A że załoga Stoczni Gdyńskiej, pracuje dziś dla uczczenia 33 rocznicy Rewolucji Październikowej — więc i w gazetce o tym najwięcej. I to właśnie w taki konkretny sposób: kto, co, gdzie, ile i jak.

Właśnie stąd, z gazetki ściennej, każdy, kto po raz pierwszy przychodzi do stoczni, dowiaduje się, że młodzieżowa brygada Kornowskiego z blacharni wykonała ochronę do maszyny głównej na s/s „Wrocław” w ramach zobowiązania październikowego o 6 dni przed terminem i że przy tym wyróżnił się kol. Bajorek, — że brygada młodzieżowa Brzezińskiego ze stolarni na 5 dni przed terminem przygotowała materiał do

szalowania kabin na s/s „Pamięć” i „Iłijca” i że przy tym wyróżnił się ZMP-owiec Śmieciński, że w brygadzie ZMP-owca Danaja z rurów wyróżnił się Gdaniec i Mroźka, że dobrze pracowała brygada Przyłkowskiego, słowem dowiaduje się o tym, że w wykonaniu zobowiązań październikowych w Stoczni Gdyńskiej przoduje młodzież.

\* \* \*

Krótki ruch przekładnią, zgrzyt trybów maszyny i stalowe ostrze spada ukosem na długi, wąski pasek błyszczącej blachy. Po drugiej stronie maszyny coraz więcej małych, kształtnych kwadracików...

Gdzieś w kącie pod oknem na ciemnej powierzchni blachy białym śladem kredowej linii znaczy się kształt profilu...

W obszernej sali szum motorów miesza się z ogłuszającym stukiem młotków po arkuszach blachy...

To blacharnia. Tu pracuje młodzieżowa brygada Bogdana Kornowskiego. Tu wyróżnił się w realizacji zobowiązania młody syn robotnika z Tarnowa Bajorek.

Pewnie, zobowiązanie wykonać nie tak łatwo. Trzeba było nieraz dłużej posiedzieć przy maszynie, a w ciągu dnia dobrze uważać, żeby wszystko „klapowało”. Ale przecież nie nawalili. Kiedy przewodniczący ZMP Dębicki powiedział do Kornowskiego: „pracujecie jak prawdziwy ZMP-owiec”. Kornowski odpowiedział: „bo ja już dawno myślałem o tym, żeby się do ZMP zapisać”. I zapisał się.

Teraz cała dziesiątka z nowym zapalem pracuje nad dodatkowym zobowiązaniem: 20 nawiewników dla Stoczni Gdańskiej.

\* \* \*

Są lepsze brygady w naszym dziale niż Brzezińskiego — majster stolarni Dwojecki, wie przecież jak pracują brygady Hefta czy Spiczaka. — Ale ci młodzi ludzie pracują co dzień lepiej. A już w zobowiązaniu październikowym, trzeba przyznać, że chyba przegonili „starych”. Chłopcy z brygady Brzezińskiego dobrze „machali”, żeby zrobić na czas oszalowanie na s/s „Pamięć” i „Iłijca”. No i zrobili, 5 dni przed terminem. Postarali się i tyle. Na nich młodzieżowców można liczyć. A na 33 rocznicę Rewolucji? To też pokazali co umieją.

Janek Śmieciński ma szczególne powody do zadowolenia. Jeszcze dobrze pamięta tę rozmowę, jaką miał przed miesiącem z majstrem i kol. Marciniakiem z zarządu ZMP. Powiedział mu wtedy Marciniak:

— Słuchaj, Śmieciński, weź się w kupę, przestań „brykać”, bo jeśteś ZMP-owcem i inni biorą z ciebie przykład. — Śmieciński rzeczywiście wtedy nawalał, coś mu przeszkadzało w pracy — jednym słowem, jak to określił w stolarni — „brykał”.

No, ale wziął sobie do serca rozprawę z Marciniakiem i teraz... w gazetce ściennej z dumą może przeczytać: przy wykonaniu zobowiązań w stolarni wyróżnił się... właśnie on, syn robotnika portowego Jan Śmieciński.

...Bo wiemy, że każde takie zobowiązanie to cios w podżegaczy wojennych — 22-letni ZMP-owiec poparł swoje wywody energicznym gestem wyobrażającym ten właśnie cios skierowany przeciw podżegaczom wojennym.

Mieczysław Samolewski odskończył i zaśmiał się. — Uważaj, Geniek. Przecież ja nie jestem podżegaczem wojennym — i wszyscy razem wybuchnęli śmiechem.

Chłopaki z Mechanicznego — ci z młodzieżowej brygady Wichra są skorzy do śmiechu. Ale chyba jeszcze bardziej skorzy i zdolni do roboty. Ot z tymi pompkami: kalkulator obejrzał tę kupę smelcu i powiedział: — „Najmniej 90 godzin trzeba, żeby tego grata jako tako „wyręchtować”. I to nie wiem czy dacie radę.” A oni tylko popatrzyli po sobie i uśmiechali się niewinnie. A potem: wzięli się do roboty i... wywieśli na desce przy wejściu wypisany ręcznie plakat: „Brygada młodzieżowa jako zobowiązanie na 33 rocznicę Rewolucji skróciła termin wykonania pompki oliwnej z 90 godzin na 24...”

W Stoczni Gdyńskiej 35 proc. załogi to młodzież. Z tej liczby przeszło 60 proc. jest w ZMP. To też rola zarządu zakładowego ZMP jest duża. Ale ci, którzy kierują robotą ZMP-owską w stoczni: młody racjonalizator Dębicki, radca młodzieżowy Marciniak, czy członek egzekutywy KZ PZPR tow. Horyd zdają sobie sprawę, że swej odpowiedzialności i... co tam gadać, są zamilowani w młodzieżowej robocie. To ich dziełem są specjalne brygady młodzieżowe, to ich pomysłem było stworzenie całego działu obsługiwanego wyłącznie przez młodzież.

Czy robią to sami? Śmieją się tylko, gdy pada to pytanie.

— Ależ skąd? My, to się uważamy za pomocnika partii. Wiemy, że w naszym Komitecie Zakładowym mamy prawdziwego opiekuna i kierownika. Tow. Rosiak, sekretarz Komitetu Zakładowego wie, że te słowa są prawdziwe. I nie namęcza go. Ale tego im ze względu na wychowawczych nie powie — jest dumny ze „swoich” stoczniowych młodzieżowców. I jest z kogo. Bo młodzieżowcy rzeczywiście przoduje w Stoczni Gdyńskiej.

A pokazali to najlepiej w czasie realizacji zobowiązań na 33 rocznicę Rewolucji Październikowej.

ZB. SIKORSKI

ST. O.

## Zółwie tempo pracy sopockiego PIR

Roboty inwestycyjne w Lebońskich Zakładach Roszarniczych od dłuższego czasu prowadzi Przedsiębiorstwo Inwestycyjno - Remontowe z Sopotu.

## 219 wniosków zgłosili racjonalizatorzy Stoczni Gdańskiej

W Stoczni Gdańskiej ruch racjonalizatorski rozpoczął się już w pierwszym okresie odbudowy, gdy robotnicy samorzutnie przystąpili do remontu skomplikowanych maszyn i urządzeń. Po ujęciu ruchu racjonalizatorskiego w formy zorganizowane, pierwszy wniosek wpłynął dnia 18 sierpnia 1948 roku. Autorami jego byli stoczniowcy Kaczmarek i Kołowski. W roku tym wpłynęło ogółem 14 wniosków. W roku 1949 wpłynęło 72 wnioski i w związku z wzrastającą ilością nowych projektów wyłoniono pierwszą komórkę zajmującą się wyłącznie zagadnieniami racjonalizatorskimi. Robotnicy w pełni rozumieli wartość usprawnień i ich wpływ na realizację planu. Coraz liczniej wpływały do komisji pomysły racjonalizatorskie, co stworzyło konieczność zwiększenia personelu, celem załatwiania wniosków i szybszego wprowadzania w życie usprawnień.

Obecnie poza personelem administracyjnym w wydziale usprawnień pracują kreślarze i konstruktorzy. W br. komisja usprawnień Stoczni Gdańskiej rozpatrzyła już 219 wniosków usprawniających. Wśród robotników jest 111 racjonalizatorów, którzy zorganizowali dobrze pracujący klub.

biorstwo Inwestycyjno - Remontowe z Sopotu. Mimo, że materiały budowlane zostały już dawno dostarczone w dostatecznej ilości, roboty postępują żółwim tempem. Zakłady bezskutecznie czekają na łaźnię, szatnię i suszarkę, bez których nie można będzie wykonać planu na rok 1951, a kierownictwo robót wyszukuje tymczasem wszelkie możliwe przyczyny na usprawiedliwienie skandalicznego opóźnienia robót.

Kiedy obserwuje się pracę PIR w Lebońskich Zakładach Roszarniczych, mimowoli nasuwa się porównanie z tempem pracy w Nowej Hucie. Przedsiębiorstwo Inwestycyjno Remontowe wykonało zaledwie 25 proc. zleconych robót. I to się nazywa realizacja planu 6-letniego?

J. PREST

Lebońskie Zakłady Roszarnicze

## W świetlicy warsztatów na Zawiaślu sprawnie odbywała się wymiana

W sali zebrani Komitetu Zakładowego PZPR Warsztatów Mechanicznych PKP na Zawiaślu zgromadził się aktyw robotniczy. Ponad 140 agitatorów, grupowych, i mężów zaufania w skupieniu wysłuchało referatu I sekretarza K.Z. tow. Matusiewicza. Wytlumac-

zył on zebranych wyczerpująco znaczenie ustawy o zmianie systemu pieniężnego, która umacnia naszą siłę gospodarczą i stanowi potężny wkład w budownictwo planu 6-letniego.

Aktyw warsztatów w zrozumieniu doniosłości reformy i jej znaczenia dla klasy robotniczej zobowiązał się pracować jeszcze oszczędniej i szybciej, przyspieszyć tempo wykonania zobowiązań ku czci Wielkiej Rewolucji Październikowej.

Gdy Julian Ślasyk, mąż zaufania parowozowni powrócił z zebrania do warsztatu, obstarpił go towarzysze pracy. Ze wszystkich stron padły pytania: Czy nie będziemy poszkodowani, czy towary nie podrożeją itp. Wprawdzie czytano już treść ustawy, lecz zawsze lepiej jest się upewnić.

— Czekajcie, spokojnie, po kolei opowiem wam wszystko — przebrał potok pytań tow. Ślasyk i rzeczowo zaczął tłumaczyć wszystkie wątpliwości.

Zwawo szła wczoraj robota we wszystkich działach produkcyjnych. Agitatorzy, grupowi, mężowie zaufania rozproszyli wątpliwości, które jeszcze z rana nurtowały załogę. Dla robotników stało się jasne, że rząd wydając ustawę o zmianie pieniądza myślał przede wszystkim o tych ludziach, którzy codziennie tkwią przy warsztatach, realizując durne zadania planu 6-letniego. Ustawa bowiem umacnia naszą gospodarkę, prowadzi do poprawy bytu klasy robotniczej.

W świetlicy związku zawodowego warsztatów na Zawiaślu już od godziny 10 panował niezwykły o tej porze ruch. Odbywała się tu wymiana pieniędzy. W długich kolejkach stali mieszkańcy dzielnic: Kanalu Kaszubskiego, Sianek, Zawiaśla, oraz delegaci poszczególnych działów fabryki.

Za stołem siedziała Barbara Smol. Przyjmowała stare pieniądze, obliczając ich równowartość ustawową w nowych, szeleszczących banknotach i lśniącem bilonie. Waleria Sidemon wymieniła 2.500 zł. Bez żalu rozstaje się ze starymi podklejonymi już pieniędzmi.

Ob. Kolkowski wymienił 20.000 zł, za nim szli inni przeważnie z drobnymi sumami kilkuset złotych, tysiąca, 1.500 zł, z resztkami, które pozostały od ostatniej wypłaty. Wymiana szła szybko, sprawne ręce urzędników przeliczały banknoty, zapisywały wymienione sumy i wydawały nowe banknoty i monety. — Zwyczajna buchalterska robota — powiedział ktoś z kolejki. — A o nazwiska nawet nie pytały mimo że wczoraj jeszcze mówiły spekulanci, że z większą sumą nie warto iść do wymiany. W ciągu czterech godzin załatwiono przeszło 400 interesantów. Tak sprawną obsługą gwarantuje, że wszyscy zgłaszający się do wymiany będą szybko obsłużeni.

(ZM).

## Tak można ułatwić upłynięcie remanentu

Specjalna Komisja, składająca się z przedstawicieli organizacji partyjnej, rady zakładowej i kierownictwa magazynu głównego, przeprowadza obecnie na terenie Stoczni Gdańskiej kwalifikację maszyn i ich części oraz materiałów niezbędnych w przemyśle okrętowym. Komisja przeznaczyła do przekazania innym zakładom produkcyjnym wiele materiałów jak np. kopałny, druty, wyroby druczane, konstrukcje stalowe, różne narzędzia, materiały ogniotrwałe, tekstylia, celulozę, papier, tożyska kulkowe itp. W sierpniu br. upłynięło w ten sposób reman-

enty na sumę przeszło 5 milionów zł, a od początku br. września na sumę przeszło 69,5 miliona zł.

Ponieważ zapasy zbędnych materiałów są jednak w dalszym ciągu duże, wydaje się, że byłoby celowe sporządzenie spisu tych materiałów dla ułatwienia w ten sposób przedstawicielom różnych instytucji wyboru potrzebnych im przedmiotów i przyspieszenia tym samym akcji upłynięcia remanentów.



Budynki mieszkalne budowane przez ZOR w Gdańsku przy ul. Długiej zostaną już w niedługim czasie wykonane.

Na zdjęciu: elektrycy Henryk Zalisz i Bronisław Łabuda z PPB Nr 6 zakładają instalacje w nowym budynku. (Foto W. Celle)



# Nowy pieniądz w pełnym obiegu

## Ożywiony ruch panuje w placówkach handlowych

Wymiana pieniędzy na terenie Gdańska nie zahamowała, dzięki sprawnemu przebiegowi, ani na chwilę pracy handlu uspołecznionego i zaopatrzenia ludności we wszystkie potrzebne artykuły. W niedzielę w godzinach popołudniowych i we wtorek w sklepach panował ożywiony ruch.

W sklepie Centrali Tekstylnej we Wrzeszczu przy ul. Grunwaldzkiej obrót w pierwszym dniu wymiany wyniósł przeszło 3 tysiące nowych złotych. Jak kierownik sklepu ZMP-owiec ob. Bachowski stwierdza, zakupów dokonywali wyłącznie ludzie pracy. Speculanci, którzy kupowali dawniej każdy towar, znajdujący się w sprzedaży nie pojawili się. Obecnie nabywcy oglądają i dobierają odpowiednie gatunki i kolory materiałów, podczas gdy przed tygodniem jeszcze speculanci usiłowali wykupić każdy materiał, który pojawił się w sprzedaży, nie wracając uwagi na jego kolor i gatunek.

Piękna jasno-zielona 60 proc. „angora” sukniowa kosztuje obecnie 90 zł za jeden metr. Przedtem kosztowała 3 tysiące zł. O dobrych skutkach reformy pieniężnej przekonała się jako jedna z wielu Elwira Pardek, pracownica Fabryki Wyrobów Bursztynowych we Wrzeszczu, która kupiła kupon na sukienkę bez żadnych kolejek i tłoku.

W wielobranżowym sklepie GSS we Wrzeszczu obrót w niedzielę wyniósł około 6,5 tysięcy zł. Jak na pierwszy dzień obiegu nowej waluty, jest to wielki sukces. Do działu gotowej odzieży w tym sklepie przybył m. in. pracownik Ubezpieczalni Społecznej w Gdańsku, ob. Węglewski. Po otrzymaniu wypłaty postanowił kupić

jesienny płaszcz. Do sklepu wchodził z pewną obawą. — Czy wystarczy pieniędzy, — myślał. Dlatego też, przymierzając nowy płaszcz dyskretnie oglądał kartonik z ceną. Za płaszcz zapłacił 461 zł.

W punktach wymiennych na terenie Gdańska w drugim dniu wymiany wybitnie zmniejszył się ruch klientów indywidualnych. Przy okienkach stali przeważnie przedstawiciele rad zakładowych, komitetów blokowych i inne osoby, wymieniające pieniądze na listy zbiorowe.

W sklepach, tramwajach i przedsiębiorstwach usługowych odczuwa się jedynie brak bilonu, który powoduje nierzadko kłopotliwą sytuację. Mieszkańcy trójkąta placu Nowym banknotami czy bilonem, niechętnie przyjmują stare papierki, wydawane jako reszta.

Nowy pieniądz wszedł już w Gdyni w pełny obieg. Dysponują nim przede wszystkim ludzie pracy, którzy otrzymali wypłatę w nowej walucie.

W PDT w Gdyni pełno kupujących. W dziale bawelny przeważają kobiety — żony robotników i pracowników. Na stole porozbijane materiały. Szczególnie chętnie kupowany jest welwet.

gdyż można uszyć z niego zarówno kurtki męskie, ubranka chłopięce jak i sukienki dla dziewcząt.

Stanisława Antoniak ogląda materiał bardzo uważnie. Widać, że chciałaby kupić welwet. Po pewnej chwili każe zapakować jednak inną tkaninę. Chce z niej uszyć sukienkę dla córki. Za 2,5 metra zapłaciła 13,80 zł.

— Nie można od razu za dużo kupować — mówi przy tym. — Trzeba się wplur nauczyć wydawać nowe pieniądze.

Dział galanterii damskiej pracuje „pełną parą”. W ciągu dwóch godzin sprzedano kilkanaście tuzinów damskich pończoch, w cenie 21 zł za parę.

Mieczysław Walter jest pracownikiem PKP. Wczoraj otrzymał pensję, wypłaconą w nowym pieniądzu. Dziś przyszedł kupić ubranie. Wypłacono mu 600 zł, za ubranie zapłacił 337 złotych.

— Ile kosztowałyby według starej ceny? — pyta obsługującego ob. Przewięk. — 11.233 zł — słyszy w odpowiedzi. Dokładnie tak, jak przed reformą pieniężną.

Pierwszą klientką działu skórzanego jest тов. Janina Opryszkówna — słuchaczka Wojewódzkiej Szkoły Partyjnej. Wczoraj otrzymała stypendium, więc przyszła kupić nowe rękawiczki. Bez rękawiczek

chłodno już. Piękne skórkowe rękawiczki damskie kosztują 105 zł.

Kasjerka sklepu PSS nr 22 w Gdyni jest zmartwiona. Koło kasy pełno klientów, wszyscy jednak mają grubsze banknoty. Ob. Zofia Nowak — pracownica Robotniczej Spółdzielni Krawieckiej kupuje cukier, mydło, herbatę. Do zapłaty ma 11 zł 35 gr. Wręcza kasjerce 11,50. Nie ma drobnych na wydanie reszty. Trudności rozwiązuje się w ten sposób, że ob. Nowak otrzymuje zamlast 15 gr. pudełko zapalek. Nie jest to oczywiście sposób najlepszy, dlatego dla uniknięcia podobnych trudności kierownictwo sklepów powinno poczynić starania celem zaopatrzenia się w dostateczną ilość bilonu.



Już w pierwszym dniu wymiany przed kasami stały grupy interesantów. Kasjerzy pracowali sprawnie, w rekordowo krótkim czasie obsługując mieszkańców.

Na zdjęciu: robotnica SPB ob. Kłiszewska podczas wymiany pieniędzy w jednym z punktów we Wrzeszczu

### Tramwajarze gdańscy na cześć Wielkiego Października

## Nowe pętle tramwajowe w Sopocie i Orunii usprawnią komunikację miejską

Pracownicy działu ruchu MZKGG postanowili uczcić 33 rocznicę Rewolucji Październikowej budową nowej pętli tramwajowej w Orunii oraz przebudową pętli w Sopocie, przeznaczając na to 2300 roboczogodzin pozausługowych.

Przebudowę pętli w Sopocie zakończono 5 dni przed terminem, zaoszczędzając dodatkowo 200 tysięcy złotych. Prace przy przebudowie pętli w Orunii są w toku.

— Postaramy się zakończyć je również przed terminem, — mówi konduktor Z. Herba, pracujący w Orunii. Nowa pętla usprawni znacznie komunikację tramwajową. Dotychczas na mijanie w Orunii trzeba było zatrudniać dodatkowo trzech robotników, którzy pracowali wyłącznie przy przetaczaniu wagonów tramwajowych. Przy tym systemie pracy amortyzacja wozów była droższa i o wypadki nie było trudno. Poza tym zużywaliśmy znacznie więcej prądu, — stwierdza ob. Herba.

Październikowy czyn tramwajarzy nie tylko usprawni komunikację tramwajową w Orunii i obniży koszty eksploatacji taboru, ale również ułatwi pracę konduktorkom.

— Wybudowanie nowej pętli ułatwi nam, kobietom, znacznie pracę konduktorską, — mówi pracująca przy układaniu pokładów pod tory Krystyna Botello. — Przy nawracaniu wozów musiałam otwierać z drugiej strony, ciężkie, okute żelazem drzwi. Nie było łatwo je otworzyć. Teraz przesuwam drzwi staniem się z boku.

Kobiety — konduktorki pracują z zapalem przy budowie nowej pętli. W grupie tramwajarzy, którzy tką stare cegły pod podkłady tramwajowe, pracuje m. in. konduktorka J. Dymalska, córka małego chłopca z miejscowości Korczewo.

### Kronika miast portowych

#### W OLIWIE POWINIEN BYĆ URUCHOMIONY SKLEP PASZ

Mieszkańcy Oliwy, korzystając z dogodnych warunków terenowych, prowadzą hodowlę dużej ilości trzody chlewnej i innych zwierząt domowych. Hodowcy odczuwają jednak poważne trudności w nabywaniu potrzebnych pasz. Sklep ZSCH, prowadzący dotąd sprzedaż pasz, przejął został przez GSS, a sklep prywatny uległ likwidacji. Prośby mieszkańców pod adresem Centrali Rolniczej o uruchomienie punktu sprzedaży pasz pozostały dotychczas bez skutku.

Centrala Rolnicza niesłusznie zabiegowała o przejęcie pasz z rąk Oliwy. Należy umożliwić im nabywanie pasz.

#### ZMIENIĆ WAGĘ W STOISKU MIĘSNIEM GSS NA HALI W GDANSKU

Jak pisał nasz korespondent ob. JAN SZUMIATA, spółdzielca stoisko mięsne na hali w Gdańsku powinno zmienić wagę dwustokilową, która nie jest w porządku. Waga ta na skutek uszkodzeń działa wadliwie, co niejednokrotnie dzieje się z krzywdą kupujących, chociaż bez winy personelu stoiska, który zasużył za swą grzeczność i sprawną obsługę na uznaniu klientów.

#### MLODZIEŻ WARSZTATÓW NA ZAWISŁU CHCE ZORGANIZOWAĆ KOŁKO DRAMATYCZNE

W Warsztatach Młodzieżowych nr 15 na Zawisli pracuje spora grupa młodzieży, która, jak nam pisze korespondent BOLESŁAW GRABOWSKI, jest pozbawiona rozrywki kulturalnej. Młodzież chciałaby zorganizować kołko dramatyczne, nie otrzymuje jednak potrzebnej pomocy ze strony sekcji kulturalno-oświatowej ZKK. Warunki pracy dla kołka dramatycznego są właśnie na Zawisli dogodne, gdyż czynna jest świetlica, posiadająca odpowiednią scenę.

## SESJA Gdańskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej

Kolejna sesja Gdańskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej odbędzie się w dniach 2 i 3 listopada br. Obrady rozpoczną się w dniu 2 listopada o godz. 11 rano w Ratuszu Staromiejskim przy ul. Korzennej.

Posiedzenia klubów radnych odbędzie się: PZPR — 1 listopada, w lokalu KW PZPR, ZSL — w tym samym dniu, o godz. 11, w siedzibie WKW ZSL, SD — w dniu 2 listopada o godz. 9 rano w Ratuszu Staromiejskim.

## Plenarna sesja MRN m. Sopotu

W dniu 4 listopada br. odbędzie się w Sopocie plenarna, uroczysta sesja Miejskiej Rady Narodowej. Pierwsza część posiedzenia poświęcona zostanie 33 rocznicy Rewolucji Październikowej. W drugiej części Prezydium MRN złoży sprawozdanie z działalności w ciągu 3 kwartałów br.

### Przed Miesiącem Pogłębia Przyjaźni

#### Polsko-Radzieckiej

## Wojewódzki Komitet Obchodu rozpoczął działalność

W Gdańsku rozpoczął pracę Wojewódzki Komitet Obchodu Miesią-

ca Pogłębia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. W skład komitetu weszli przedstawiciele wszystkich organizacji społecznych. Przewodniczącym został тов. J. DANIELEWSKI, sekretarz zarz. okręgowego TPPR. Przy Komitecie utworzono sekcje: propagandową, organizacyjną i imprezową, które rozpoczęły już działalność.

## Wystawa książek i czasopism radzieckich

Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w Gdyni organizuje w porozumieniu z PPK „Ruch” oraz spółdzielnią wydawniczą „Książka i Wiedza” wystawę książek i czasopism radzieckich we wszystkich większych świetlicach. W Miesiącu Pogłębia Przyjaźni zostanie zorganizowanych 16 takich wystaw.

## Przygotowania w miastach powiatowych

W ubiegłym tygodniu odbyła się w Gdańsku konferencja prześów zarządów powiatowych TPPR. Ze złożonych na konferencji sprawozdań wynika, że obchód Miesiąca Pogłębia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w naszym województwie będzie przebiegał pod znakiem licznych imprez, popularyzujących osiągnięcia Związku Radzieckiego.

Przygotowania do obchodu w powiatach zostały już zakończone.

## Nowe stołówki GSS

Wszystkie stołówki w zakładach pracy na terenie Gdańska w roku bieżącym przejęła Gdańska Spółdzielnia Spożywców. W ciągu 3 kwartałów br. GSS uruchomiła 35 stołówek przyzakładowych, z których korzysta kilkanaście tysięcy osób. W IV kwartale GSS uruchamia dalsze cztery stołówki przy większych przedsiębiorstwach Gdańska.

### PRACOWNICY POSZUKIWANI

1 inż. hydrotechnika, 1 inż. mechanika, 1 kreślarka konstruktora, 1 wykwalifikowana sekretarke-maszynistkę, zatrudni natychmiast. Przedsiębiorstwo Robót Czerpalnych i Podwodnych — Gdańsk - Zawisze, ul. Przetoczna 82c. Wynagrodzenie w/g układu zbiorowego pracy w Budownictwie, Zgłoszenia Wydział Personalny. 2713/k

1 kowala podkuwacza przyjmie od zaraz Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Sopocie, ul. Chopina 36. 2720/k

Wynagrodzenie w/g umowy zbiorowej.

### OBWIESZCZENIA

Dyrekcja Wodociągów i Kanalizacji m. Gdańska przypomina mieszkańcom miasta o obowiązku zabezpieczenia przed mrozami instalacji wodociągowo-kanalizacyjnych. W szczególności dotyczy to wodomierzy i pomieszczeń, w których się one znajdują, punktów czerpalnych wody na zewnątrz budynku, rur przechodzących przez powierzchnię nieogrzewane itp. — Zabezpieczenie należy wykonać przez uszczelnienie okien, drzwi, izolowanie (otulenie rur), oraz spuszczenie wody z przewodów letnich, ogrodowych. Zaniedbanie tych prac może spowodować uszkodzenie instalacji przez mroź, co oprócz kosztów naprawy, obciążających użytkownika, pociągnie za sobą konieczność zamknięcia dopływu wody.

Kierownik Wydziału.

## Cennik artykułów pierwszej potrzeby

| ARTYKUŁY SPOŻYWCZE                           |      |       |                              |             |
|----------------------------------------------|------|-------|------------------------------|-------------|
| Chleb żytni 97 proc.                         | kg   | —,96  | Kiełbasa zwyczajna           | kg 12,90    |
| Chleb żytni 60 „                             | „    | 1,44  | Kiełbasa krakowska           | „ 12,90     |
| Chleb pszenny 97 proc.                       | „    | 1,60  | Kiełbasa serdelowa           | „ 12,90     |
| Chleb pszenny 72 „                           | „    | 1,90  | Serdelki                     | „ 13,20     |
| Chleb żytni 60 „                             | „    | 1,32  | Mortadela                    | „ 10,80     |
| Chleb pszenny 97 proc.                       | „    | 1,83  | Kiełbasa masz. sucha sur.    | „ 24,00     |
| Chleb pszenny 72 „                           | „    | 1,32  | Kiełbasa piwna               | „ 17,10     |
| Bułka pszenna a 50 g                         | „    | —,14  | Kiełbasa jałowa sucha piecz. | „ 21,00     |
| 72 proc                                      | szt. | —,14  | Kiełbasa myśl. sucha piecz.  | „ 24,00     |
| Chwały pszenne posypane<br>makiem 72 proc.   | „    | —,63  | Kiełbasa herbaciana          | „ 12,90     |
| Chwały pszenne smarowane<br>jajkiem 72 proc. | „    | —,66  | (westalska)                  | „ 20,10     |
| Mąka żytnia 97 proc                          | kg   | 1,05  | Szynka wędzona z kością      | „ 17,70     |
| Mąka żytnia 82 „                             | „    | 1,08  | Szynka wędzona przednia su-  | „ 21,60     |
| Mąka żytnia 60 „                             | „    | 1,44  | rowa zsnurowana, świą-       |             |
| Mąka pszenna 97 proc.                        | „    | 1,65  | teczna, bez kości            | „ 17,70     |
| Mąka pszenna 72 „                            | „    | 2,01  | Karczek wędzony              | „ 21,60     |
| Mąka pszenna posiednia                       | „    | 1,10  | Szynka przednia bez kości    |             |
| Mąka lukusowa luzem                          | „    | 2,91  | (gotowana)                   | „ 18,60     |
| Mąka lukusowa paczkowana                     | „    | 3,00  | Boczek gotowany              | „ 15,60     |
| Kasza pszenka, manna                         | „    | 2,76  | NABIAŁ I JAJA                |             |
| Kasza jęczmienna, pęczak                     | „    | 1,45  | Masło extra wyborowe         | kg 30,—     |
| Kasza jęczmienna 63 proc.                    | „    | 1,15  | Masło wyborowe               | „ 27,—      |
| Kasza jęczm. perłowa 46 proc                 | „    | 1,85  | Masło stołowe                | „ 24,—      |
| Platki owsiane, luzem                        | „    | 2,15  | Jaja świeże                  | szt. —30    |
| Platki owsiane w opakowaniu                  | „    | 3,25  | Jaja wapińskie               | „ —84       |
| Kasza gryczana, zwykła                       | „    | 3,30  | Mleko luzem                  | litr. 1,55  |
| Kasza gryczana prażona                       | „    | 3,50  | Mleko butelkowe              | „ 1,60      |
| Kasza gryczana krakowska                     | „    | 4,00  | ARTYKUŁY RÓŻNE               |             |
| Kasza grycz. zwykła import                   | „    | 4,50  | Margaryna                    | kg 11,25    |
| Kasza jarłana                                | „    | 3,00  | olej butelkowy               | litr. 10,80 |
| Platki kukurydz. w opak.                     | „    | 3,40  | „ „                          | 0,5 „ 5,55  |
|                                              |      |       | „ „                          | 0,25 „ 2,90 |
|                                              |      |       | Cukier                       | kg 5,25     |
|                                              |      |       | Sól                          | „ —,60      |
|                                              |      |       | Mydło do prania              | „ 11,10     |
|                                              |      |       | Nafta                        | „ 1,80      |
|                                              |      |       | Nafta                        | litr 1,50   |
|                                              |      |       | Zapałki zwykłe               | pud. —15    |
|                                              |      |       | Proszek do prania            | kg 2,40     |
| MIĘSO I WYROBY WĘDLIARSKIE                   |      |       |                              |             |
| Schab wieprzowy                              | kg   | 14,30 |                              |             |
| Karczek „                                    | „    | 13,80 |                              |             |
| Żeberka „                                    | „    | 8,40  |                              |             |
| Golonka „                                    | „    | 9,00  |                              |             |
| Szynka z kością                              | „    | 13,80 |                              |             |
| Łopatką i biodrówka                          | „    | 9,30  |                              |             |
| Boczek „                                     | „    | 11,70 |                              |             |
| Podgardle „                                  | „    | 11,70 |                              |             |
| Sadło „                                      | „    | 13,30 |                              |             |
| Słonina świeża                               | „    | 13,20 |                              |             |
| Słonina solona                               | „    | 11,70 |                              |             |
| Poledwica woliowa                            | „    | 12,00 |                              |             |
| Łój woliowy                                  | „    | 13,20 |                              |             |
| Mięso woliowe bez kości                      | „    | 8,40  |                              |             |
| Mięso woliowe z kością                       | „    | 6,60  |                              |             |
| Przód cielecy                                | „    | 6,45  |                              |             |
| Tył cielecy                                  | „    | 8,25  |                              |             |
| Przód barani                                 | „    | 5,70  |                              |             |
| Tył barani                                   | „    | 7,80  |                              |             |
| Kiełbasa salami                              | „    | 25,50 |                              |             |
| Krakowska sucha                              | „    | 24,00 |                              |             |
| Kiełbasa polska (surowa)                     | „    |       |                              |             |
| czysto wieprzowa                             | „    | 16,20 |                              |             |
| Metka                                        | „    | 15,00 |                              |             |
| Kiełbasa żywiecka                            | „    | 19,50 |                              |             |
| Kiełbasa podlaska                            | „    | 15,60 |                              |             |
| Kiełbasa litewska                            | „    | 13,80 |                              |             |
| Parówki                                      | „    | 17,10 |                              |             |
| Kiełbasa biała surowa                        | „    | 12,90 |                              |             |
| Szynka wędzona z kością                      | „    | 17,10 |                              |             |
| Szynka wędzona bez kości                     | „    | 18,60 |                              |             |
| Baleron wędzona                              | „    | 28,40 |                              |             |
| Baleron wędzony surowy                       | „    | 20,70 |                              |             |
| Boczek wędzony bez kości                     | „    | 12,30 |                              |             |
| Słonina wędzona                              | „    | 14,40 |                              |             |
| Golonka wieprzowa wędzona                    | „    | 10,80 |                              |             |
| Żeberka wędzone                              | „    | 10,20 |                              |             |
| Szynka tylna bez kości gotow.                | „    | 20,10 |                              |             |
| Baleron gotowany                             | „    | 22,80 |                              |             |
| Kiełbasa krak. półsucha                      | „    | 17,40 |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |
|                                              |      |       |                              |             |



# O czym trzeba pamiętać opracowując gazetkę ścienną z okazji rocznicy Wielkiej Rewolucji

Okręgowa Rada Związków Zawodowych w porozumieniu ze Związkiem Zawodowym Dziennikarzy i redakcja „Głosu Wybrzeża”, która ufundowała proporzec przechodni za najlepszą gazetkę ścienną, ogłosiła konkurs na dwie gazetki poświęcone: I. — 33 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej i II. — Miesięcowi Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

Założę naszych zakładów pracy z entuzjazmem realizują zobowiązania wielomilionowej wartości, ku czci rocznicy Rewolucji Październikowej. Wspaniały ten ruch, który objął całą klasę robotniczą, ogół ludzi pracy, musi objąć również zastępy korespondentów robotniczych i zespoły redakcyjne zakładów gazetki ściennych. Ich zadaniem jest stać się w rocznicę Wielkiego Października wyrazicielami myśli i uczuć swego robotniczego czy pracowniczego środowiska, wypuklić w sposób możliwie wszechstronny, co masę pracującą w ogóle, a Wybrzeża w szczególności zawdzięczają Rewolucji Październikowej, co jej zawdzięcza, co zawdzięcza pomocy i przykładowi ZSRR własny za kład pracy i jakim czynem jego załoga uczciła Wielką Rocznicę. Celem konkursu jest pobudzić szlachetne współzawodnictwo pomiędzy korespondentami robotniczymi i kolegami redakcyjnymi

gazetek w jak najlepszym uwypukleniu tych momentów, w jak najwszechstronniejszym przedstawieniu na łamach gazetki ogólnej problematyki Wielkiej Rewolucji w powiązaniu z życiem, pracą i dążeniami swego zakładu pracy i jego załogi.

Jak wskazują dotychczasowe doświadczenia współpracy naszej redakcji z kolegami gazetki ściennych, gazetki wydawane z okazji wielkich uroczystości zawierają przeważnie dużo ogólnego materiału, nie uwzględniając w artykułach należytego powiązania tematyki ogólnej z zagadnieniami danego zakładu pracy, z życiem i pracą jego załogi. Obecnie kolegia redakcyjne mają olbrzymie możliwości powiązania tematyki Wielkiej Rewolucji Październikowej z naszą rzeczywistością, z pracą naszych zakładów produkcyjnych. Muszą również pamiętać o ścisłej łączności problematyki rocznicowej z toczącą się

na świecie walką o trwały pokój.

Czołowe artykuły gazetki ściennych powinny zawierać meldunki o wykonaniu zadań, o przebiegu pracy, powinny mówić o trudnościach, które przezwyciężyła załoga, o jej osiągnięciach. Trzeba w gazetce pokazywać przodowników Czynu Październikowego, tych wszystkich ludzi, którzy stanęli w czołowym szeregu bojowników o pokój, którzy z całą świadomością podejmowali trudne zadania produkcyjne dla podkreślenia swego udziału w walce o utrwalenie światowego pokoju. W gazetkach trzeba omówić ich osiągnięcia, pokazać sylwetki i fotografie.

W wielu zakładach pracy robotnicy korzystają szeroko z doświadczeń przodujących ludzi Związku Radzieckiego, uczą się od nich jak należy pracować wydajniej, lepiej i oszczędniej, uczą się trośki o maszyny i urządzenia techniczne, uczą się bojowej postawy w realizacji zadań i przewycięzaniu trudności.

Dzięki zwycięskiej Rewolucji Październikowej powstało pierwsze na świecie państwo socjalistyczne, wyrósł nowy typ człowieka radzieckiego, świadomego bojownika o szczęśliwą przyszłość nie tylko własnego kraju, lecz i całej ludzkości. Trzeba przeto pisać w gazetkach ściennych o tym, jak załoga umiała wykorzystać doświadczenia robotników radzieckich, jak je zastosowała w produkcji, jak w wyniku tego uzyskała lepsze osiągnięcia.

W wielu wypadkach Czyn Październikowy nauczył naszą klasę robotniczą lepszemu stylowi pracy, lepszej jej organizacji, zespołowego wykonywania zadań. W gazetce ściennych powinny być przeto uwzględnione zdobyte doświadczenia, ze wskazaniem możliwości stosowania ich również w okresie późniejszym.

Mimo świątecznego charakteru gazetki nie wolno pomijać w niej bieżących zagadnień zakładu pracy, nie wolno zaprzestać krytyki niedociągnięć braków i trudności. Trzeba wskazywać błędy popełnione w realizacji planu, trzeba piętnować bumelantów, biurokratów i nierobów, tych wszystkich, którzy nie doceniają inicjatywy robotniczej, którzy hamują nowatorstwo i racjonalizację.

Kolegia redakcyjna starając się o nadanie uprząstającego charakteru gazetkom, powinny dbać o to, aby szata zewnętrzna nie przytłaczała treści, aby elementy dekoracyjne nie zmniejszały czytelności artykułów, nie ograniczały różnorodności poruszanych tematów. Pomimo jednak, że gazetka taka powinna różnić się od każdej innej, wydawanej na codzień, nie wolno przekształcać jej w rodzaj plakatu, trzeba pilnie baczyć, żeby zachowała właściwy swój charakter.

W połowie listopada odbędzie się w ORZZ wystawa gazetki ściennych z zakładów pracy Wybrzeża, połączona z naradą kolegów redakcyjnych i przekaza-

niem proporcja przechodniego „Głosu Wybrzeża”, znajdującego się obecnie w posiadaniu załogi ZOB Nr 2, najlepszemu zespołowi redakcyjnemu. Proporzec zdoł będzie ta gazetka, która odzwierciedli ducha entuzjazmu i ofiarności, z jaką klasa robotnicza realizowała dodatkowe zadania produkcyjne.

Konkurs ogłoszony przez ORZZ przewiduje nagrody za najlepszą gazetkę. Nagrody te funduje zarówno Związek Zawodowy Dziennikarzy, jak i Okręgowa Komisja Związków Zawodowych.

(m)

## GŁOS SPORTOWY

### Polska – Bułgaria 1:0 (1:0)

#### Cieślik zdobywa zwycięską bramkę

W międzypaństwowym meczu piłkarskim Polska pokonała Bułgarię 1:0 (1:0).

Mecz odbył się na ciężkim boisku, gdyż w drugiej połowie spotkania padał deszcz. Polacy grali z wielką wolą zwycięstwa i ambicją. Z zawodników wyróżnił się w obronie Glimas i Gędek, w pomocy zaś Wieczorek. W ataku najbardziej niebezpiecznymi byli Wiśniewski i Breiter. Gracz, który grał w drugiej połowie spotkania oraz Cieślik — spełnili swe zadanie.

Mecz prowadzony był w szybkim tempie. Więcej z gry mieli gospodarze, którzy również mieli więcej sytuacji podbramkowych. Atak drużyny polskiej ograniczał się do sporadycznych wypadów. Zwycięską bramkę dla Polski zdobył Cieślik w 33 minucie pierwszej połowy gry.

Zwycięstwo w Sofii jest cennym sukcesem, tym bardziej, że w zespole polskim grało 8 zawodników młodych, występujących dotychczas w drugiej drużynie. Wartość tego sukcesu podnosi fakt, że mecz odbył się na ciężkim, rozmokłym terenie a drużyna polska miała za sobą trudną i długą podróż.

### Wysokie zwycięstwo lekkoatletów ZSRR nad reprezentacją Czechosłowacji

PRAGA. W poniedziałek od rana padał w Pradze śnieg, toteż drugi dzień międzypaństwowego meczu lekkoatletycznego ZSRR — CSR odbył się na stadionie Armii Czechosłowackiej, pokrytym 5 cm warstwą śniegu. Mimo tak niepomyślnych warunków atmosferycznych, zawody stały na wysokim poziomie, o czym świadczyły uzyskane podczas nich wyniki.

Do najlepszych z nich należą: czas Bułańczyka na 110 m p. pł. — 14,4, wynik Wasiljewej na 800 m — 2:18 oraz rzuty: dyskiem — Dumbadze — 50,58 m i kulą Andrejewa — 14,38 m.

W klasyfikacji ogólnej zwyciężyli reprezentanci ZSRR, wygrywając konkurencję męską 123:96, konkurencję kobiecą 92:39 pkt.

## W związku z wymianą pieniędzy

### 1. Wystrzegać się pomyłek

W dniu wczorajszym zdarzały się pomyłki ze strony osób placących nowymi pieniędzmi za nabyte towary. W pośpiechu zapomniano o wyższej wartości banknotów, narażając się na znaczne straty. Również odbierający pieniądze w kasach popełniali niekiedy tę samą pomyłkę, powodowaną zakorzenionym w ciągu lat nawykiem. Należy stanowczo przestrzec przed takimi pomyłkami — trzeba dokonywać dokładnego przeliczenia starych cen na nowe i starannie obliczać zarówno wpłaconą gotówkę, jak i otrzymywaną resztę. Sprzedawcom trzeba zwracać uwagę, że się płaci nowymi złotymi.

### 2. Nie odprowadzać całego bilonu do banku

W związku z zanotowanym w dniu wczorajszym brakiem bilonu w sklepach handlu uspołecznionego, tramwajach, autobusach i trolleybusach oraz przedsiębiorstwach usługowych, co powoduje trudności przy wydawaniu reszty, kierownicy przedsiębiorstw powinni pozostawiać pewną część bilonu z utargu w dniu poprzednim w kasach, a nie odprowadzać całej zebranej ilości do banku. Pozostawienie pewnego zapasu bilonu ułatwi obsługę kupujących w sklepach oraz pasażerów komunikacji miejskiej.

Pracownicy pobierając wynagrodzenie powinni również domagać się wypłaty jego części w bilonie, aby posiadać drobne.

## NOTATKI SPORTOWE

### ŁUCZNIKI GDAŃSKA ZWYCIĘŻAJĄ KRAKÓW

W korespondencyjnych zawodach łuczniczych rozegranych pomiędzy Krakowem i Gdańskiem zwyciężyli gdańszczanie 6184:4437 pkt.

Indywidualnie pierwsze miejsca zajęli: wśród kobiet — Świeżalska (Gdańsk) — 914 pkt., w konkurencji męskiej: Seweryn (Gdańsk) — 949 pkt., wśród juniorów: Szatan (Gdańsk) — 763 pkt.

### KS „OGNIWO” GDYNIA ZAWIADA

K.S. „Ogniwo” Gdynia zawiadamia wszystkich swoich członków, że marze jesienne, które miały się odbyć w dniu 29 października — zostały przełożone na dzień 5 listopada br.

## Konkurs na opowiadanie - reportaż

W związku z rozpoczynającym się w najbliższym czasie MIESIĄCEM POGŁĘBIENIA PRZYJAŹNI POLSKO-RADZIECKIEJ, redakcja „Głosu Wybrzeża” ogłasza wielki konkurs opowiadania — reportaż. Uczestnicy konkursu powinni opracowanie jednego lub więcej z wyliczonych poniżej tematów związać ze sprawą znaczenia pomocy radzieckiej w budownictwie podstaw socjalizmu w naszym kraju.

- 1) JAK W NASZYM ZAKŁADZIE PRACY WYKORZYSTUJEMY DOŚWIADCZENIA RADZIECKIE?
- 2) JAK POWSTAŁA NASZA SPÓŁDZIELNIA PRODUKCYJNA?
- 3) MÓJ WKŁAD W REALIZACJĘ PLANU 6-LETNIEGO — MÓJ WKŁAD W WALKĘ O POKÓJ.

Forma pracy — dowolna. Pisać należy możliwie jak najbardziej czytelnie (na maszynie lub odręcznie). Do koperty zawierającej rękopis pracy należy dołączyć kartkę papieru z dokładnym podaniem imienia i nazwiska autora, adresu, zawodu oraz miejsca zatrudnienia.

Termin nadsyłania prac na adres redakcji „Głosu Wybrzeża” (Gdańsk, ul. Gdynskich Kosynierów 11) — DO 15 LISTOPADA 1950 r. (data stempla pocztowego). Na kopercie należy zaznaczyć: „Konkurs na opowiadanie — reportaż”.

### ZA NAJLEPSZE PRACE PRZYZNANE ZOSTANĄ NAGRODY PIENIĘŻNE:

- I. JEDNA NAGRODA — 1.500 zł.
- II. DWIE NAGRODY II-gie po 1.000 zł.
- III. TRZY NAGRODY III-gie po 500 zł.

Ponadto autorzy wyróżnionych, chociaż nie nagrodzonych prac otrzymają tytułem premii wartościowe książki.

Oceny prac i przyznania nagród dokona sąd konkursowy, złożony z przedstawicieli Wydziału Propagandy KW PZPR, ORZZ, Oddziału Gdańskiego Związku Literatów Polskich oraz redakcji „Głosu Wybrzeża”. Imienny skład sądu konkursowego zostanie podany osobno.

Ogłoszenie wyników konkursu na łamach „Głosu Wybrzeża” nastąpi w dniu 7 grudnia br. — w ostatnim dniu Miesiąca Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

## Ich czarna niedziela...

Jan Kumoter wstał tej niedzieli później niż zwykle. Przeciagając się i ziewając wyjrzał przez okno na drogę.

— Ładna pogoda — powiedział wesoło — słonko świeci.

W dobrym humorze usiadł do śniadania, gdy do chaty weszli Wojciech Bogacki i Jan Kulakiewicz.

Jan Kumoter podniósł brwi, dziwiąc się tak ранней wizycie swoich sąsiadów.

— Ładny dzień mamy co, kumie — powiedział Jan Kulakiewicz.

— A, no ładny. I słonko świeci — odezwał się Kumoter.

— My nie o pogodzie — wtrącił Bogacki. — Syn mój, Józek, przywiózł z powiatu gazetę i nowiny. Pieniądze mają wymieniać...

— Jakto — zdziwił się Kumoter. — Ni stad ni z owad i pieniądze wymieniać. Nie, moi drodzy, bujać to mi...

— Jak nie wierzycie, to czytacie. Jak wół jest napisane — powiedział Bogacki podając gazetę gospodarzowi.

Przez chwilę zapanowała w chatce cisza.

— A dyć to racja — odezwał się jakimś nieswoim i głuchym głosem Kumoter. — I co wy na to? — spytał swoich gości.

— A no, przyszedł się poradzić. Może tak te FOR-y i gruntowy spłacieć do pierwszego? Jak myślicie, kumie?...

— Tak — odezwał się przeciągle Kumoter — odkładać nie ma co. Wiecie — odezwał się jakby ośniony jakąś myślą — pójdzmy do sółtysa. On chyba wie najlepiej, jak i co.

— Jak urządzili tak i zrobili.

W chatupie u sółtysa zastali kilku gospodarzy mało i średniorolnych. Stanęli niezdecydowanie w progu. Sółtys i jego goście wymienili znaczące spojrzenia.

— A co, pały was pieniądze, — odezwał się matorolny Jan Ziemia, przerywając chwilowe milczenie.

— Pały nie pały, pieniądze nie wasze — odgrzł się Kumoter. — Chcielibyśmy sółtysie i FOR zapłacić i podatek gruntowy, no, jednym słowem wywiązać się z obywatelskiego obowiązku...

— Nie obowiązek was ruszył — odezwał się Ziemia. — Przyszła kosa do wozu...

— Ciągnął wilk razy kilka, pościągł i wilka — wtrącił drugi z obecnych.

— A my nie do was, ino do sółtysa — odparł Bogacki — w sprawie urzędowej.

— W sprawie urzędowej — odpowiedział sółtys — przyjdzie jutro, bo dziś niedziela. A FOR i podatek przyjmujemy.

— A czy nie można sółtysie — spytał Bogacki — i zaliczkę dać na nrzysze podatki?...

Obecni wybuchli śmiechem. — Cóż to wam tak spieszo — rzucił Ziemia. — Wczoraj to i pałkę was nie można było zagnać do wplaty, a dziś to lecicie jakby się palilo. Pożar czy co?...

Kulacy spojrzeli gniewnie po obecnych i nie odpowiadając wyszli, zatrzasnąwszy za sobą drzwi.

— Ino straży pożarnej nie wzywajcie, bo wam waszego pożaru nie ugasi — rzucił za nimi Ziemia.

I wszyscy obecni u sółtysa wybuchli głośnym śmiechem.

KAJOT.

## SERGIUSZ ANTONOW

31)

### Zwiastun pokoju

(Scenariusz literacki).

mera Chicot. Jakis czas jedzie obok szkapiny i Chicot przez półotwarte drzwi wola:

— Raz jeszcze proszę, nadame, przesiąść się do samochodu! Do Paryża jeszcze siedem mil.

Ale kobiety milczą. Wtedy Chicot dodaje gazu i „Buick” szybko znika w oddali...

I działo się tak czasami, że w knajpie witałeś poranek

śpiewa staruszek, który z biegiem lat przestał się czemukolwiek dziwić.

...Ciemno-błękitny wieczór. Ulica kołchozu „Zwycięstwo”. Ostatnie promienie zachodzącego słońca. Na gładko udeptanej polance, okolonej brzożami, tańczy młodzież. Na jednym z drzew głośnik. Słychać dźwięki walca.

Niura tańczy z Loszą, ostronosa dziewczynka — z synem Karpowa, Griszą.

Przez okno radiowęzła patrzy na tańczących młodzieniec w wiatrówce. Chciałby też potańczyć, ale ma służbę — musi pilnować aparatu.

Na pniu drzewa siedzi dziadek Anisim z kijem w ręku. Koło niego smutna jasnowłosa dziewczyna — Dusia.

Miarowe dźwięki walca płyną przez wieś. Ostronosa dziewczyna prowadzi nieumiejącego tańczyć Griszę.

Chicot hamuje gwałtownie. Opony pozostawiają na asfalcie dwie czarne smugi. Nikanorowa i Rondeli wysiadają i szybko odlatują się od samochodu. Rondeli wyjmując z torebki chusteczkę i wyciera wzburzoną twarz.

Nikanorowa: Schowaj chustkę. Pomyśli, że płaczesz.

\* \* \*

Wszyscy tu byli syci i pijani  
I lato się wino do szklanek  
I działo się tak czasami,  
Że w knajpie witałeś poranek.

Piosnkę tę śpiewa jowialny chłop — staruszek. Siedzi na wozie, zaprzężonym w siwą szkapinę.

Nikanorowa podnosi rękę: „Dziadku, podwieź nas.” Staruszek uśmiecha się i kiwa głową. Nikanorowa i Rondeli wsiadają na



wóz i lokują się na wiązance słomy. Wóz jedzie przez osiedle wzdłuż szosy.

Staruszek pykając z małej fajeczki śpiewa dalej swą piosnkę. A obok, po szosie, pełźnie powoli wielki czarny „Buick”